

Univerzita Palackého v Olomouci

**Kontrastivní analýza závěti v angličtině a češtině z pohledu
překlada**

**Contrastive Analysis of Last Wills in English and Czech
for Translation Purposes**

(Bakalářská práce)

2016

Karolína Marchlíková

Filozofická fakulta Univerzity Palackého

Katedra anglistiky a amerikanistiky

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracovala samostatně a uvedla úplný seznam použité a citované literatury.

V Olomouci dne 11. dubna 2016.

.....

vlastnoruční podpis

Děkuji Mgr. Ondřeji Klabalovi za odborné vedení při zpracování mé bakalářské práce a za užitečné rady, které mi v průběhu psaní poskytl.

ANOTACE

Autor: **Karolína Marchlíková**

Název česky: Kontrastivní analýza závěti v češtině a angličtině z pohledu překladu

Název anglicky: Contrastive Analysis of Last Wills in English and Czech for Translation Purposes

Vedoucí práce: **Mgr. Ondřej Klabal**

Studijní obor: Angličtina se zaměřením na komunitní tlumočení a překlad

Počet stran: 93 (včetně příloh)

Počet znaků: 152 481 (včetně příloh)

Počet příloh: 16

Olomouc 2016

ANOTACE V AJ

The aim of the bachelor thesis is to make a contrastive analysis of Last Wills in English and Czech for translation purposes. The thesis focuses mainly on a qualitative analysis of sample wills in English and Czech and translation of some of them from English to Czech and vice versa. In the theoretical part wills are set into a particular legal context concerning the Czech legal system and the legal system of 'common law' countries. In addition, they are characterized as a specific legal document with its legal language analyzed at all particular levels of language, with emphasis being put on terminology and phraseology. The analysis should point out translation problems that result from different legal systems and offer possible solutions.

Key words: last will and testament, legal systems, legal language, contrastive analysis, translation of wills

ANOTACE V ČJ

Tématem bakalářské práce je kontrastivní analýza textového typu závěti v češtině a angličtině z pohledu překladu. Práce se zaměřuje zejména na kvalitativní analýzu vzorků závětí v angličtině a v češtině a na vlastní překlad vybraných závětí z angličtiny do češtiny i z češtiny do angličtiny. V rámci teoretické části jsou pak závěti zasazeny do příslušného právního kontextu v českém a anglosaském právním systému. Dále jsou charakterizovány jakožto svébytný textový typ na všech relevantních jazykových rovinách, přičemž zvláštní důraz je kladen na typickou terminologii a frazeologii. Analýza upozorní na překladatelské problémy vyplývající z odlišných jazykových i právních systémů a nabídne možná řešení.

Klíčová slova: závěť, právní systémy, právní jazyk, kontrastivní analýza, překlad závěti

SEZNAM ZKRATEK A VYSVĚTLIVKY

ABA	American Bar Association
BLD	Black's Law Dictionary (1991)
ObčZ	Občanský zákoník
OLD	A Dictionary of Law, Oxford (1997)
TrZ	Trestní zákoník
ÚJČ AV ČR	Ústav pro jazyk český Akademie věd České republiky
zk	Zákon

OBSAH

ANOTACE	4
SEZNAM ZKRATEK A VYSVĚTLIVKY	6
ÚVOD.....	9
1 PRÁVNÍ SYSTÉMY.....	11
1.1 Kontinentální systém práva.....	11
1.2 Angloamerický systém práva.....	12
1.2.1 Anglické právo	12
1.2.2 Právo USA	12
1.3 Dědění v kontinentálním a angloamerickém právním systému	13
2 ZÁVĚŤ JAKO SVĚBYTNÝ TYP DOKUMENTU	15
2.1 Závěť podle české právní úpravy.....	15
2.1.1 Obsahové a formální náležitosti.....	15
2.2 Závěť podle angloamerického práva.....	16
2.3 Struktura závětí v angličtině a češtině.....	16
2.3.1 Porovnání konkrétních druhů závětí	18
3 PRÁVNÍ JAZYK	21
3.1 Rovina lexikální	21
3.1.1 Termíny latinského a francouzského původu	21
3.1.2 Synonymní vyjadřování	23
3.1.3 Archaické vyjadřování	23
3.1.4 Slovesné vyjadřování	24
3.2 Rovina syntaktická.....	24
3.2.1 Nominálnost.....	26
3.2.2 Pasivum.....	27
3.3 Rovina textová	28
3.4 Rovina pragmatická – modalita	29
3.4.1 Shall	29
3.4.2 May	31
4 SLOVNÍ ZÁSoba.....	33
4.1 Terminologie v právních textech	33
4.2 Právní termíny.....	33
4.3 Slovní spojení.....	42

4.4 Jazykové šablony	43
ZÁVĚR	47
PŘÍLOHY	48
Příloha 1A	48
Příloha 1B	52
Příloha 2A	55
Příloha 2B	59
Příloha 3A	63
Příloha 3B	67
Příloha 4A	72
Příloha 4B	75
Příloha 5A	78
Příloha 5B	79
Příloha 6A	80
Příloha 6B	81
Příloha 7A	82
Příloha 7B	84
Příloha 8A	86
Příloha 8B	87
SUMMARY	88
BIBLIOGRAFIE.....	90

ÚVOD

Smrt je běžnou a každodenní součástí našeho života. Je často nepředvídaným koncem naší životní cesty, během které jsme toho nemálo vybudovali – založili rodinu, získali majetek. Nejsme-li lhostejní, chceme vědět, jak se bude s naším majetkem nakládat po naší smrti. V některých případech nejde jen o materiální věci. Jsme-li uvážliví a chceme mít nad vším, co můžeme ovlivnit, kontrolu, myslíme i na to, co se bude dít s našimi nezletilými dětmi či partnerem. Už jen tím, že uvažujeme o tom, co by mělo stát v naší závěti, přemýšlíme nad vlastní smrtí. Proto je závěť jedním z nejosobnějších a nejdůležitějších právních dokumentů, které může jedinec sepsat.

Jak uvádí Sneddonová, podoba současných závětí se vyvinula z původní ústní tradice. Dnes však musí závěti splňovat nespočet formálních náležitostí, z nichž tou nejzákladnější je psaná forma. Přestože je závěť psaná tak, jako by ji psal sám zůstavitel (obsahuje slova jako „já“ a „svůj“), skutečným autorem je většinou právník nebo notář, a to je také důvod, proč má psaná závěť nakonec docela jinou formální podobu, než kdyby ji psal konkrétní jedinec (Sneddon, 2011, s. 684). Vyskytují se v ní slovní spojení a právní termíny, které by zůstavitel nejspíš vůbec nepoužil, pokud by sestavoval závěť zcela sám. Podle Snydera totiž holografické závěti psané vlastní rukou neodoborníka totiž často obsahují mnoho chyb (Snyder, 1949, s. 14).

Ačkoliv hraje závěť v životě člověka velmi důležitou roli, je to právní dokument, se kterým se tak často neseťkáváme a je víceméně opomíjený. Z jazykového hlediska je však neméně zajímavý než jiné právní dokumenty. Jak uvádí Crystal a Davy: „Kdokoliv sepisuje právní dokument, musí vynaložit úsilí na to, aby se v něm pojednávalo přesně o tom, o čem chce, a zároveň nesmí dopustit, aby zde vznikl prostor pro jakákoliv možná nedorozumění“ (Crystal a Davy, 1969, s. 193).¹ Podobně jako ostatní právní dokumenty se i závěti vyznačují precizním právním jazykem, a proto bych se v této práci chtěla věnovat analýze a srovnání závětí v češtině a angličtině na relevantních jazykových rovinách se zaměřením na terminologii a frazeologii v anglickém jazyce.

První kapitola teoretické části této práce se bude zaměřovat na obecné srovnání a charakteristiku kontinentálního a angloamerického právního systému

---

¹ Pokud není uvedeno jinak, všechny citace z angličtiny jsou přeloženy autorkou této práce.

a jejich vztah k dědickému právu. V následné kapitole se budu věnovat závěti jakožto svébytnému textovému typu a budu srovnávat její strukturu a formální a obsahové náležitosti v obou jazycích. Třetí kapitola se bude zabývat anglickým právním jazykem a jeho hlavními znaky na rovině lexikální, syntaktické, textové a pragmatické s uvedením příkladů. Poslední kapitola teoretické části se bude zabývat konkrétními překladatelskými řešeními problémových a klíčových termínů, slovních spojení a jazykových šablon, které jsou v kontextu závětí typické.

Praktická část této bakalářské práce bude sestávat z jednotlivých překladů vybraných závětí, jak z češtiny do angličtiny, tak z angličtiny do češtiny, přičemž závěti v anglickém jazyce budou ještě dále rozlišeny podle původu – Spojené státy a Spojené království. Cílem analýzy je upozornit na překladatelské problémy vyplývající z odlišných jazykových a právních systémů a navrhnout možná překladatelská řešení.

1 PRÁVNÍ SYSTÉMY

Jak už bylo naznačeno v úvodu, problémy při překladu právních textů, kam řadíme i většinu druhů závětí, mohou nastat nejen z důvodu obtížné větné skladby, ale také z důvodu odlišnosti právních systémů s čím bývají spojeny i potíže s terminologií. Proto bych zde chtěla alespoň stručně charakterizovat český, kontinentální, a angloamerický systém práva, a vymežit jejich prameny.

1.1 Kontinentální systém práva

Kontinentální systém práva, do něhož patří i český právní systém, se podle Kubů vyvinul z práva starého Říma. Kromě kontinentální Evropy se s ním setkáme i v Latinské Americe, v některých zemích Blízkého východu, částech Afriky a v Japonsku (Kubů, 2007, s. 185).

Ve všech zemích má tento systém stejnou strukturu, jejímž základním rysem je dualismus, tedy dělení na právo veřejné a soukromé (Hungr, 2008, s. 37). Je to jeden z hlavních znaků, čím se kontinentální systém práva odlišuje od toho angloamerického.

„Primárním pramenem práva je právní normativní akt nebo obecněji legislativa. Jedná se o právo psané, kdy právníci hledají řešení právních kauz v textech vydaných legislativní autoritou“ (Kubů, 2007, s. 186). Hungr vymezuje některé konkrétní právní normativní akty, mezi které patří ústavní zákony, kodexy a normativní smlouvy. Právní obyčeje, správní nebo soudní precedenty jako prvky nepsaného práva se objevují v právních řádech evropských zemí velice výjimečně (Hungr, 2008, s. 37–38). Na rozdíl od systému angloamerického „soudní rozhodnutí v kontinentálním systému práva nevytvářejí, neboť úkolem soudce je pouze právo nalézat, ne jej vytvářet“ (Kubů, 2007, s. 187).

Obecně je kontinentální systém práva založen na kodifikaci a principu obecných pravidel, kde jsou zákony považovány za nejobecnější právní předpisy (Kubů, 2007, s. 187).

1.2 Angloamerický systém práva

Kubů uvádí, že tento typ právní kultury vznikl v Anglii a zpočátku byl označován jako systém common law. Common law (nepsané právo) je však podle něj pouze částí angloamerického systému práva, a proto toto označení není zcela přesné. Tento právní systém dnes najdeme v zemích bývalého britského impéria, zejména v Kanadě, Austrálii, na Novém Zélandu a ve Spojených státech, kde se však původní systém anglického práva dosti odlišil (Kubů, 2007, s. 188).

1.2.1 Anglické právo

Podle Hungra anglický systém práva nerozlišuje právo na veřejné a soukromé (dualismus) a dokonce, oproti kontinentálnímu systému, ani právo netřídí na dílčí právní odvětví. „Jeho třídění je odlišné, i když některá právní odvětví svým názvem i obsahem právu kontinentálnímu odpovídají“ (Hungr, 2008, s. 38).

Nejvýznamnějším pramenem anglického práva, jak uvádí Kubů, je soudní precedent. Není výhradním pramenem, ale zcela jistě je pro tuto právní kulturu nejvíce charakteristický. Rozhodnutí vyššího soudu je aplikovatelné při rozhodování v podobných případech v budoucnosti (Kubů, 2007, s. 190). „Vázanost soudu precedenty má podobnou funkci jako je jeho vázanost zákonem, tj. dosahovat právní jistoty a rovného posuzování případů stejného druhu“ (Boguszak, 2004, s. 54).

Normativní právní akty vydávané britským parlamentem jsou také používaným pramenem, avšak na rozdíl od zákonů kontinentálního práva nejsou tak striktní a poskytují soudcům širší prostor k jejich vlastnímu uvážení (Hungr, 2008, s. 39).

1.2.2 Právo USA

Spojené státy jsou federativní republikou, a proto zde podle Hungra existují dva systémy práva – právo federální, které je platné po celém území federace, a právo státní, jež náleží konkrétnímu státu. Na rozdíl od Velké Británie, která fakticky psanou ústavu nemá, je zde základním dokumentem federální ústava. Dále má každý stát svůj vlastní ústavní zákon (Hungr, 2008, s. 41).

Výchozími prameny práva jsou normativní právní akty a soudní precedenty, nikoliv i obyčejně jako v anglickém právu, a soud není svými vlastními rozhodnutími precedenčně vázán. Závazná jsou pouze precedenční rozhodnutí instantně vyšších soudů (Boguszak, 2004, s. 57). V současné době američtí soudci běžně rozhodují

podle precedentů, ale odchylojí se od nich tehdy, když dojdou k přesvědčení, že jejich použitím by se dospělo k nespravedlivému výroku (Hungar, 2008, s. 41).

1.3 Dědění v kontinentálním a angloamerickém právním systému

Svoboda uvádí, že k nabytí vlastnického práva přechodem dědictví, je nutné splnit několik předpokladů dědění, mezi které patří smrt člověka, existence pozůstalosti, existence způsobilého dědice a přijetí dědictví. Dále musí existovat dědický důvod – zákon, závěť či jiná pořízení pro případ smrti (Svoboda, 2014, s. 1). Knapp tvrdí, že jsou tyto předpoklady institutu dědění kontinentálního práva shodné s těmi v angloamerickém právním systému, stejně jako zde existuje systém dvojího dědění – ze zákona a ze závěti (Knapp, 1996, s. 188).

Dědické právo je v evropském kontinentálním systému práva součástí práva občanského (Knapp, 1991, s. 188), což potvrzuje úprava dědického práva v občanském zákoníku České republiky. Na druhou stranu ve Spojeném království je dědické právo upraveno zvlášť několika zákony a prováděcími právními předpisy – Wills Act 1837, Wills Act 1963, Wills Act 1968, Wills (Soldiers and Sailors) Act 1918, Navy and Marines (Wills) Act, Administration of Estates Act 1925, Intestates' Estate Act 1952, Inheritance and Trustees' Powers Act 2014, Inheritance (Provision for Family and Dependents) Act 1975, The Family Provision (Intestate Succession) Order.

Jak uvádí Acosta (2015), dědické právo je ve Spojených státech upraveno zejména právními předpisy jednotlivých států. V zákoníku United States Code, který obsahuje obecně platné zákony Spojených států, není dědické právo prakticky vůbec upraveno. Některé jeho sekce upravují dědické právo pouze v souvislosti s indiány a ozbrojenými silami. Co se týče zákonů, které se věnují dědickému právu v jednotlivých státech, tak například v Kalifornii je to California Probate Code, ve Virginii Virginia Code, který upravuje i jiná právní odvětví.

K dalšímu rozdílu mezi kontinentálním a anglickým právním systémem podle Knappa dochází při nabývání pozůstalosti dědicem. V Anglii je zůstavitel i po své smrti stále majitelem pozůstalosti do té doby, než ji osobní zástupci zůstavitele, vykonavatel závěti nebo správce pozůstalosti, odevzdají dědicům (Knapp, 1996, s. 188).

Některé právní státy vycházejí z poněkud odlišné koncepce, že dědic není zůstavitelovým univerzálním právním nástupcem a že majetek zůstavitele nepřechází

přímo na dědice, ale na třetí stranu, která spravuje pozůstalost a která po úhradě všech dluhů „předá“ čistý majetek zůstavitelem zanechaný „oprávněným“ osobám (dědicům). Toto pojetí dědického práva je vlastní především zemím s právním systémem common law (např. USA nebo Velká Británie) (Svoboda, 2014, s. 131).

Dalším rozdílem mezi jednotlivými právními systémy je institut nepominutelných dědiců, který ve většině států s angloamerickým právním systémem neexistuje (CFA Institute, 2016).

2 ZÁVĚŤ JAKO SVÉBYTNÝ TYP DOKUMENTU

2.1 Závěť podle české právní úpravy

Podle nového občanského zákoníku lze dědit na základě dědické smlouvy, ze závěti nebo ze zákona (§ 1476 ObčZ). Zákon definuje závěť jako odvolatelný projev vůle, kterým zůstavitel pro případ své smrti zůstavuje jedné či více osobám alespoň podíl na pozůstalosti, případně i odkaz (§ 1494 odst. 1 ObčZ).

Jak už bylo zmíněno v úvodu, od své původní ústní tradice zaznamenala nynější podoba závěti změny zahrnující mnohé obsahové a formální náležitosti.

K tomu, aby byla závěť platným právním jednáním a mohlo podle ní být při projednání pozůstalosti postupováno, musí splňovat po formální stránce veškeré náležitosti, které po ní zákon vyžaduje. Když nějaká formální náležitost zcela chybí nebo když je uvedena nesprávně, pak má taková chyba za následek absolutní neplatnost závěti (Svoboda, 2014, s. 57).

2.1.1 Obsahové a formální náležitosti

Svoboda uvádí jako předpoklad pro pořízení závěti právní osobnost a svéprávnost. Pořizovat závěť mohou jen fyzické osoby, u nichž vzniká právní osobnost narozením a končí smrtí. Svéprávnost nabývá člověk zletilostí, avšak plnou svéprávnost lze nabýt i před dovršením osmnácti let, a to přiznáním soudem nebo uzavřením manželství (Svoboda, 2014, s. 53–54).

Mezi ty nejzákladnější obsahové náležitosti závěti patří ustanovení dědice nebo odkazovníka, kterým může být jak fyzická, tak právnická osoba s právní osobností, a určení pozůstalosti (Svoboda, 2014, s. 54–55).

Formální náležitosti se odvíjí zejména od druhu sepsané závěti. Podle Svobody je z hlediska právní jistoty nejvhodnější závěť ve formě veřejné listiny (notářského zápisu), která je sepsána notářem a její neplatnost je tímto vyloučena, stejně jako se snižuje riziko jejího padělání (Svoboda, 2014, s. 71). Závěť ve formě soukromé listiny může být buď holografní, sepsána vlastní rukou zůstavitele beze svědků, nebo alografní, která není sepsána vlastnoručně zůstavitelem, ani notářem. Jak holografní, tak alografní závěť musí zůstavitel vlastnoručně podepsat (vyjma výjimečných případů), přičemž u závěti alografní musí být při podpisu současně přítomní minimálně dva svědci (Svoboda, 2014, s. 62–65). Posledním druhem závěti je podle Svobody závěť pořízená s úlevami, jejíž formální náležitosti mají svá vlastní

pravidla – závěť nemusí být podepsána, svědci mohou být mladší 18 let a platnost závěti je časově omezena. Tuto závěť lze pořídit pouze v situacích přesně stanovených zákonem. Mezi takové situace patří například bezprostřední ohrožení života či účast na vojenských operacích (Svoboda, 2014, s. 66–69).

2.2 Závěť podle angloamerického práva

Podle informací uvedených na webové stránce American Bar Association a britském webu GOV.UK musí platná závěť jak ve Spojených státech, tak ve Spojeném království, splňovat obecné formální náležitosti, mezi které patří psaná forma, zletilost pořizovatele závěti (ABA, 2016) a jeho podpis v přítomnosti minimálně dvou současně přítomných svědků, a to při plném vědomí, a podpis těchto svědků (GOV.UK., 2015).

I zde však existuje mnoho různých druhů závětí, které mohou tyto obecné náležitosti postrádat. Ve Spojených státech se můžeme setkat na příklad s tak zvanou „Nuncupative Will“ (Deathbed Will), kterou jako jednu z různých druhů závětí uvádí webová stránka HG.org. Tato závěť je před svědky pronesena ústně v bezprostředním ohrožení života a je časově omezená. Ve Spojeném království je podle webu Age UK zvláštním typem závěti „Privileged Will“, která může mít jak ústní, tak písemnou podobu, nemusí být podepsána v přítomnosti svědků a může být pořízena nezletilou osobou (mladší 18 let). Tento druh závěti je však omezen na členy ozbrojených sil (Age UK, 2014). Tento druh závěti můžeme považovat za jistou obdobu závěti pořízené s úlevami.

2.3 Struktura závětí v angličtině a češtině

Podle Crystala a Davyho se právnická angličtina vyznačuje používáním určitých grafických nástrojů, které slouží k zprehlednění struktury a obsahu. Cílem takového vizuálního uspořádání je odrážet logický myšlenkový pochod, který se následně promítá ve výrazném členění a číslování odstavců (Crystal a Davy, 1969, s. 198).

Tento fenomén můžeme pozorovat i u závětí, kde jsou jednotlivé odstavce výrazně odděleny, buď číslovkou, nebo písmenem, a reflektují tak logickou posloupnost obsahu. Příslušné části závětí jsou většinou uvozeny nadpisem, který je psán velkými písmeny a shrnuje obsah následujícího odstavce. V některých případech nadpis chybí a místo něj uvozují odstavec počáteční slova první věty psaná velkými písmeny.

V češtině většina závětí tak výrazné grafické úpravě nepodléhá. Důvodem může být to, že většina závětí v češtině není zdaleka tak rozsáhlých jako v angličtině a nepokrývá tak širokou problematiku.

Už prvním odstavcem se závěť v češtině a angličtině liší. Zatímco se v angličtině jedná pouze o úvodní odstavec, který obsahuje osobní údaje pořizovatele závěti a jeho prohlášení o pořízení závěti v plném vědomí, v češtině zde bývají kromě jména pořizovatele a jeho prohlášení o plném vědomí uvedeny i osobní údaje konkrétního dědice a v některých případech i majetek, který bude dědit.

V následných odstavcích českých závětí se uvádí konkrétní dědici a majetek, který jim připadne. Poté následuje prohlášení o poslední vůli zůstavitele, jeho vlastnoruční podpis, místo a datum, případně prohlášení svědků a jejich připojené podpisy.

V závětích psaných anglicky následuje po úvodním odstavci nejčastěji část jmenování správců pozůstalosti či správců svěřenského fondu, s čím se v češtině příliš často nesetkáme. Další části mohou zahrnovat problematiku pravomocí jmenovaných správců pozůstalosti a svěřenských fondů, určení dědiců a rozdělení majetku, jmenování poručníků a požadavků na pohřeb a mohou být seřazeny v libovolném pořadí. Podobně jako v češtině pak následuje prohlášení o poslední vůli zůstavitele a prohlášení současně přítomných svědků, kteří společně s pořizovatelem závěti připojují vlastnoruční podpisy a uvedou příslušné datum a místo podpisu.

Výrazné členění odstavců není jediným grafickým znakem charakteristickým pro závěti v angličtině, či obecně pro většinu právních dokumentů. Podle Crystal a Davyho je psaní velkých počátečních písmen typické pro konkrétní lexikální jednotky, které mají v textu přesnou definici, která však nebývá zmíněna (*Trustee, Executor*). Není vždy úplně zřejmé, na jakém základě byla tato slova vybrána, používají se však s velkým počátečním písmenem konzistentně v celém dokumentu (Crystal a Davy, 1969, s. 199). Jak můžeme vidět z příkladových závětí, pro češtinu takové zvýrazňování obecných jmen velkým písmenem typické není, což potvrzuje také Internetová jazyková příručka: „Pro češtinu, na rozdíl třeba od angličtiny, však není charakteristické, aby se velká písmena psala na začátku výrazů, které chceme zdůraznit“ (ÚJČ AV ČR, 2008–2016).

Se strukturou a grafickou úpravou souvisí také interpunkce, která může v právnických dokumentech psaných anglicky zcela chybět anebo je velmi omezená. Jak zmiňují Crystal a Davy, tato tradice pramení ještě z dob, kdy se psalo ručně na

pergameny a výrazně se šetřilo místem. Naznačují, že dalším důvodem pro méně časté používání čárek ve větách je fakt, že je bylo možné snadno přidat či odstranit, a proto, aby se předešlo případným padělkům dokumentů, se přestaly používat úplně (Crystal a Davy, 1969, s. 200). Dlouhá souvětí s minimálním počtem čárek jsou pro právníckou angličtinu typickým znakem a ani u závětí tomu není jinak.

(1) I GIVE the residue of my estate both real and personal of whatsoever nature and wheresoever situated to my Trustees to hold on trust either to sell or if they think fit without being liable for any loss to retain all or any part of it and to pay my debts testamentary expenses and inheritance tax payable on or by reason of my death in respect of my estate and invest or apply what is left for the benefit of my wife/civil partner if she/he survives me by 30 days if she/he does not survive me by 30 days or if this gift or any part of it fails for any other reason then I give the residue of my estate to James Edward Heath of Seaview, Helford Village, Falmouth, Cornwall TR12 6LB and Robert Tom Jones of Flint Cottage, 77 Morgun Street, Brecon, Powys LD3 7DJ in equal shares.

2.3.1 Porovnání konkrétních druhů závětí

Cílem níže uvedeného srovnání je ukázat rozdíl zejména mezi závětmi psanými v angličtině a češtině. Závěti pocházející ze Spojených států či Spojeného království se v obsahu jako takovém od sebe příliš neodlišují a pokrývají většinou stejně rozsáhlou problematiku. Závěti v češtině, jak můžeme vidět podle tabulky, jsou však ve srovnání s těmi anglickými mnohem méně obsáhlé a jejich obsah se značně liší.

Spojené státy	Spojené království	Česká republika
I, (jméno pořizovatele), a resident of (adresa/stát), declare this to be my last Will, and do hereby revoke all former wills and codicils made by me.	This Last Will and Testament is made by me (jméno a adresa pořizovatele). I HEREBY REVOKE all former Wills and codicils made by me and declare this to be my Last Will ("My Will").	Já, podepsaná (jméno pořizovatele), činím právní jednání, pořízení pro případ své smrti, po náležité úvaze, bez jakéhokoliv cizího vlivu nebo nátlaku, projevuji svou vážnou vůli takto: osobně povolávám za dědice veškerých svých movitých I nemovitých věcí (odkázaný majetek), narozenou dne (datum), bytem (místo).
I I declare that I am not married....	1. APPOINTMENT OF EXECUTORS 1.1 I appoint (jméno správce	Poslední pořízení činím proto, že výhradně (...)

	pozůstalosti) to be the Executrix of this my Will...	
II It is my intention of this Will to dispose of all property which I am entitled to dispose of by will.	2. FUNERAL 2.1 I REQUEST that my body be cremated and the expenses relating to my funeral shall be a first charge of my estate.	Beru na vědomí ustanovení § 1642 a § 1643 a násl. občanského zákoníku o nepominutelných dědicích.
III I give my entire estate to the Trustee or Trustees... ...I give my residuary estate to the Trustee or Trustees named to act...	3. LEGACIES I GIVE the following Legacies with any tax due to be paid by my estate: (odkazy) to (jméno odkazovníka).	O tomto právním jednání byl tento notářský zápis sepsán, po přečtení účastníkem výslovně schválen a přede mnou, notářem, podepsán.
IV I direct that all federal estate taxes and state inheritance taxes or succession taxes...	4. CHARITABLE LEGACIES 4.1 I GIVE Charitable Legacies to the charities listed for their general charitable purposes...	v.r. (podpis pořizovatele) /L.S./ (jméno a sídlo notáře), v.r. (podpis notáře)
V I appoint ( ) as co-Executors of this Will.	5. PROPERTY I GIVE the following property absolutely and free of tax and free of any money charged or otherwise secured on the property: (odkázaný majetek) to (jméno dědice).	
VI Except as otherwise provided in this Will..., I have intentionally omitted to provide for my heirs.	6. RESIDUE 6.1. I GIVE the residue of my estate...	
VII ..., I appoint my domiciliary Executors as ancillary Executors for such property.	7. EXECUTORS / TRUSTEES POWERS 7.1 MY TRUSTEES may from time to time invest...	
VIII If any of my children are minors at the time of my death, I nominate my mother (jméno poručníka) as guardian of the persons...	IN WITNESS whereof I have hereunto set my hand this (datum).	
I subscribe my name to this Will this (datum). (podpis)	SIGNED by the said (jméno pořizovatele) as his last Will in the presence of us both present at the same time who...have hereunto subscribed our names as witnesses.	
On the date written below, (jméno pořizovatele), declared to us, the undersigned, that the foregoing instrument...was	First witness (podpis a adresa) Second witness (podpis a adresa)	

his Will and requested us to act as witnesses to it... We now, at his request...subscribe our names as witnesses.		
Each of us is now more than eighteen years of age and a competent witness...		
Each of us is acquainted with (jméno požizovatele). At this time, he is over the age of eighteen years and,..., he is of sound mind and is not acting under duress, menace, fraud, misinterpretation or undue influence.		
We declare under penalty of perjury that the foregoing is true and correct.		
Executed on (datum) at (místo). (Podpis a adresa svědků)		

3 PRÁVNÍ JAZYK

V této kapitole bych se ráda věnovala základní charakteristice právnické angličtiny a jejím typickým rysům v závětech a dědickém právu obecně, protože jak tvrdí Bázlik:

Jakmile se ponoříme do právní problematiky, zjistíme, že se právní jazyk vyznačuje charakteristickým registrem, který má své vlastní zásady a vlastnosti, které jsou typické nejen různými termíny, z nichž většina je široké veřejnosti neznámá, ale také svou strukturou, která se zvláště v angličtině zdá být netradiční a výjimečnou. Člověku, který právu nerozumí, se v mnoha ohledech jeví jako zastaralá, archaická, komplikovaná a nesrozumitelná. Některé jazykové skladby jsou dokonce mimo oblast právnické angličtiny považovány za chybné. Každý se však nakonec, dříve či později, setká s právní problematikou a pokud výslovně neporozumí jazyku, který používá, tak se alespoň seznámí s některými jeho aspekty (Bázlik, 2009, s. 9).

3.1 Rovina lexikální

Stanojevićová uvádí, že se právnická angličtina vyvíjela několik století, a podléhá tak změnám velmi pomalu. I v dnešních moderních právních dokumentech se proto setkáme s prakticky „nezměněnou“ právnickou angličtinou, a to také z důvodu, že některé právní dokumenty modernizaci příliš nepřipouští (Stanojević, 2011, s. 66). V následující části bych proto chtěla uvést základní lexikální znaky právnické angličtiny.

3.1.1 Termíny latinského a francouzského původu

Přestože má většina anglických termínů svůj vlastní anglosaský původ, jak tvrdí Varó, najdeme v právních textech i latinismy. Anglické právo se vyvíjelo ve středověku, kdy byla u moci římskokatolická církev a latina byla v Evropě ústředním jazykem psaných textů. Po staletí se na širokém území Evropy vyvíjelo psané římské právo, a tak není divu, že proniklo i do textů právnické angličtiny (Varó, 2002, s. 5).

Podle Matulewske a Wiasielewske se na Britských ostrovech latina používala v právních dokumentech také proto, aby byl jejich obsah hůře srozumitelný pro běžný lid, což bylo pro vládnoucí vrstvu výhodné. „Funkci soudců zastávali vždy kněží, i přesto, že Vilém Dobyvatel od sebe světské a církevní soudy oddělil. Proto v angličtině najdeme mnoho termínů, které mají původ v latině“ (Matulewska a Wiasielewska, 2003, s. 2).

Latinské výrazy:

mortis causa *pro případ smrti*

Slova, která mají původ v latině:

<i>beneficiary</i>	<i>obmyšlený</i>
<i>decedent</i>	<i>zůstavitel</i>
<i>testament</i>	<i>závěť</i>
<i>testate</i>	<i>ze závěti</i>
<i>testator</i>	<i>pořizovatel závěti</i>
<i>testimony</i>	<i>svědectví</i>
<i>perjury</i>	<i>křivé svědectví</i>

Na angličtinu měla podle Stanojevičové velký vliv také francouzština, a to po úspěšném ovládnutí země Normany v roce 1066.

Normané jakožto nová vládnoucí vrstva, mluvili francouzsky, což mělo ve vývoji právníké angličtiny rozhodující roli. V pozdním třináctém století se stala francouzština jazykem práva i soudů. Zákony vydávané parlamentem byly psány normanskou francouzštinou. Stejným jazykem se v šestnáctém a v první polovině sedmnáctého století psaly i právní studie a soudní protokoly. Rozhodnutím parlamentu v roce 1731 se s konečnou platností přestalo během soudních řízení latiny a normanské francouzštiny používat (Stanojevič, 2011, s. 67).

Následkem toho pochází mnoho anglických slov alespoň částečně ze starofrancouzštiny a normanské francouzštiny:

<i>legacy</i>	<i>odkaz</i>
<i>heir</i>	<i>dědic</i>
<i>inheritance</i>	<i>dědictví</i>
<i>estate</i>	<i>pozůstalost</i>
<i>codicil</i>	<i>kodicil, dovětek</i>
<i>executor</i>	<i>správce pozůstalosti</i>

Vliv francouzštiny se projevil také u odvozování podstatných jmen pomocí přípony *-ee*, která obvykle značí oprávněnou stranu na příklad *trustee* (Stanojevič, 2011, s. 71).

3.1.2 Synonymní vyjadřování

Crystal a Davy uvádí, že se vliv francouzštiny a latiny projevil i v tvorbě kolokací. V době, kdy v angličtině existovaly pro jeden denotát jak výrazy domácí, tak výrazy vypůjčené z francouzštiny, docházelo k pochybám, zdali tyto dva termíny znamenají opravdu to stejné. Proto se při psaní právních dokumentů stalo zvykem používat oba termíny a případnou nepřesnost tak obejít použitím obou slov. Vznikaly tak kombinace nejméně dvou slov, kdy byl anglický výraz doplněn francouzským (Crystal a Davy, 1969, s. 208).

V závětech se z těchto párových synonym, „dublet“ a „triplet“, vyskytují následující kolokace:

<i>Last Will and Testament</i>	<i>závěť</i>
<i>rest, residue and reminder</i>	<i>zbylý pozůstalostní majetek</i>
<i>power and authority</i>	<i>oprávnění</i>
<i>nature and kind</i>	<i>veškerý</i>
<i>mind and memory</i>	<i>vědomí</i>
<i>give, devise and bequest</i>	<i>odkázat</i>
<i>nominate, constitute and appoint</i>	<i>povolat/jmenovat</i>
<i>revoke and cancel</i>	<i>zrušit</i>

Stanojevićová vyzdvihuje jako zajímavý případ spojení *Rest, Residue and Reminder*, na kterém je patrný anglosaský vliv na použití aliterace. Aliterace ve slovních spojeních skládajících se ze dvou až tří slov měla funkci poetickou, ale také sloužila jako nástroj ke snadnému zapamatování v dobách, kdy ne všichni lidé uměli pořádně číst a psát (Stanojević, 2011, s. 72).

3.1.3 Archaické vyjadřování

Anglický úřední styl je typický zastaralou, nepřehlednou a spletitou mluvou, což se především vztahuje na charakter právnických textů (Knittlová, 2010, s. 141).

Na pohled jsou nejvíce patrné archaismy v podobě příslovci a předložkových vazeb, které však přispívají k přesnosti, a ta je pro právníké dokumenty nezbytná. V závětech se nejčastěji setkáme s těmito archaickými příslovci a předložkami: *hereby, whereof, heretobefore, hereunto, hereto, thereto, thereof, there upon, pursuant to, notwithstanding*.

Archaismy přidávají textu, ve kterém se objevují, na formalitě, a ty, které najdeme v právnických dokumentech, pouze doplňují obrovské množství slov, které samy o sobě mají mimo právní kontext velmi formální účinek (Crystal a Davy, 1969, s. 208).

Jako příklad takových slov lze uvést *deemed, refrain, revoke, foregoing, predecease* a *waive*,

3.1.4 Slovesné vyjadřování

Už dříve bylo v této kapitole zmíněno, že jsou pro právní angličtinu typická vyjadřování a použití slov, která mohou v běžném jazyce působit nezvykle nebo zastarale. Jak uvádí Bázlik, v některých právních dokumentech se může objevovat sloveso *to wit*, v třetí osobě *witnesseth*, které je v běžném jazyce zcela zastaralé. Naopak existuje mnoho sloves, zejména frázových sloves, která jsou v angličtině v běžné řeči hojně používána, ale v právních textech je budeme hledat jen velmi těžce (Bázlik, 2009, s. 52). I zde však najdeme výjimky a i v závětech se proto setkáme s frázovými slovesy *carry out, set aside, carry on, set forth*.

V právních dokumentech se z plnovýznamových sloves vyskytují zejména slovesa performativní, která tvoří jádro daného tvrzení (Varó, 2002, s. 11). V kontextu závětí v angličtině zde patří na příklad slovesa *direct, declare, appoint, give*, v češtině na příklad *povolat, ustanovit, prohlásit, odkázat*.

(2) Performativní slovesa v angličtině

- a) *I **direct** that all federal estate taxes and state inheritance or succession taxes payable [...] shall be paid by the Trustee of said trust in accordance with its terms.*
- b) *I **declare** that I am not married.*

(3) Performativní slovesa v češtině

- a) *[...] osobně **povolávám** za dědice veškerých svých movitých a nemovitých věcí ( ), narozenou dne ( ), bytem ( ).*
- b) ***Prohlašuji**, že toto je má poslední vůle.*

3.2 Rovina syntaktická

Podle Tiersmy a Solana by měl být obsah právních textů přesný, jednoznačný a často bývá dosti podrobný, z čehož vyplývá, že stavba vět v právních textech bývá často

složitá. Jako nejčastější typ věty uvádějí souvětí podřadné, zatímco souvětí souřadná a věty jednoduché se v právních textech příliš neobjevují (Tiersma a Solan, 2012, s. 43).

Pokud jde o druhy vět vedlejších, pak Tiersma a Solan (2012, s. 43) naznačují, že nejčastější výskyt mají vedlejší věty vztažné a poté věty příslovečné. V případě závětí jsou to však právě vedlejší věty příslovečné, konkrétně podmínkové, které se objevují nejčastěji.

(4) Podmínkové věty

- a) *If any of my children are minors at the time of my death, I nominate my mother, KATHERINE JACKSON as guardian of the persons and estates of such minor children.*
- b) *In the event I shall die as the sole parent of minor children, then I appoint ( ) as Guardian of said minor children.*
- c) *I appoint ( ) to be the Executrix of this my Will provided she shall survive me by 30 days...*

Podle Stanojevićové je délka a složitost vět v právních textech jedním z nejpatrnějších znaků syntaxe právnícké angličtiny:

Specifická struktura vět má svůj původ v minulosti, kdy bylo zvykem, že každá část právního dokumentu sestávala z jednoho souvětí. Tato souvětí zahrnovala nesčetné množství informací, opakující se prvky, dlouhé modifikované jmenné fráze, neobvyklý slovosled, předložkové fráze a souřadné či podřadné vedlejší věty (Stanojević, 2011, s. 72).

3.2.1 Nominálnost

Právnická angličtina se vyznačuje vysokou nominálností a hojným používáním polovětných vazeb. „V nominálních frázích se zřetelně preferuje postmodifikace zřejmě proto, že vyjadřuje vztahy mezi jmény explicitně, často předložkově, a zaručuje tedy správný výklad a zabraňuje nepřesné nebo mylné interpretaci“ (Knittlová, 2010, s. 142).

(5) Postmodifikace:

- a) *I hereby revoke all wills and testamentary dispositions of every nature and kind whatsoever by me heretobefore made.*
- b) *[I] further direct that the receipt of the person who appears to my Trustees to be the bursar treasurer or other proper officer for the time being of any charitable or other body...*
- c) *beneficiary of any trust established by this Will*

Z polovětných konstrukcí se v závětech objevují nejvíce konstrukce s infinitivem. Účelem takových konstrukcí je podle Bázlika určit pokyny k plnění příslušné činnosti, která je vyjádřena právě infinitivem (Bázlik, 2009, s. 130).

(6) Polovětné konstrukce

- a) *I nominate, constitute, and appoint, my husband to be the sole Executor and Trustee of this my Will.*
- b) *To pay my just debts, funeral, and testamentary expenses...*
- c) *I hereby give to my Executors, full power and authority at any time or times to sell, lease, mortgage, pledge, exchange or otherwise dispose of the property...*
- d) *foregoing instrument consisting of five pages, including the page signed by us as witnesses*

Jak už bylo uvedeno na začátku této podkapitoly, můžeme souvětí analyzovat podle vztahu mezi jeho jednotlivými větami, jde-li o vztah souřadnosti či podřadnosti. Jednotlivé věty pak můžeme analyzovat ještě z pohledu větných členů, a to zejména těch jmenných. Jak můžeme vidět na níže uvedených příkladech, struktura vět je v právních textech především nominální a složitá. Tiersma a Solan tvrdí, že k této nesouvislé struktuře vět přispívají vedlejší věty vztahné, předložkové

a příslovečné, které modifikují jmenné fráze v pozici předmětu a podmětu (Tiersma a Solan, 2012, s. 47).

(7) Nominální konstrukce

- a) *I give my entire estate to the Trustee or Trustees then acting under that certain Amended and Restated Declaration of Trust executed on March 22, 2002 by me as Trustee and Trustor which is called the MICHAEL JACKSON FAMILY TRUST, giving effect to any amendments thereto made prior to my death.*
- b) *I direct that all federal estate taxes and state inheritance or succession taxes payable upon or resulting from or by reason of my death (herein "Death Taxes") attributable to property which is part of the trust estate of the MICHAEL JACKSON FAMILY TRUST, including property which passes to said trust from my probate estate shall be paid by the Trustee of said trust in accordance with its terms.*

Ve srovnání s angličtinou nejsou souvětí v českých závětech zdaleka tak rozsáhlá a nominální, což může být způsobeno nejen odlišností jazykových systémů, ale také výrazně stručnějším obsahem samotných závětí, jak už bylo naznačeno výše.

(8) *Po své smrti odkazuji veškerý svůj majetek, a to zejména ( ) své dceři ( ), r.č. ( ), bytem ( ).*

3.2.2 Pasivum

Jak uvádí Stanojevičová, trpný rod je nedílnou součástí právního jazyka, avšak jeho použití v některých právních dokumentech může být až příliš časté. Používá se zejména v případech, kdy je uložena nějaká podmínka nebo je třeba plnit závazek, a vynecháním původce děje se tak snižuje možnost nedorozumění (Stanojevič, 2011, s. 73).

Trpný rod se v právnické angličtině objevuje poměrně stejně často jako rod činný, a to jak ve větných, tak polovětných konstrukcích (Bázlik, 2009, s. 73).

V závětech se trpný rod objevuje velmi často ve spojení s modálními slovesy. Podle Bázlika se však pasivum vyskytuje často v souřadně spojených větách, a pokud je přítomný původce děje, používá se předložkové vazby s předložkou *by*, což je podle něj pro právní angličtinu velmi typické a přidává to na formálnosti. Dále tvrdí, že se stejná předložka používá i pro vyjádření prostředku (instrument), a proto

je v právních textech jednou z nejpoužívanějších předložek (Bázlik, 2009, s. 74–75). V závětech však pasivum v souřadně spojených větách prakticky nenajdeme, stejně jako se původce děje či prostředek vyskytuje velmi málo.

Další netradiční kombinací, se kterou se podle Bázlika mimo právnickou oblast téměř nesetkáme, je trpný rod následován polovětnou konstrukcí také v pasivu (Bázlik, 2009, s. 74). Tento fenomén však opět není v kontextu závětí běžný.

(9) Pasivum s modálním slovesem

All such assets shall be held, managed, and distributed as a part of said Trust according to its terms and not as a separate testamentary trust.

(10) Vyjádření původce děje

This Last Will and Testament is made by me Boris Tony Jones of 37 High Street, Abbotsville, Herefordshire, HE5 7AS

Na rozdíl od angličtiny se v českých zkoumaných závětech trpný rod neobjevuje vůbec.

3.3 Rovina textová

Crystal a Davy uvádí, že pro právnickou angličtinu jsou typické zejména takové věty, které nejsou svým významem na jiných větách závislé, a dávají smysl i samostatně. Mezi těmito dlouhými „soběstačnými“ větami existuje velmi málo způsobů návaznosti. Nejčastějším z nich je opakování lexikálních jednotek, které je v právnické angličtině velmi časté, avšak v jiných typech textů může působit jako nežádoucí. Podle Crystala a Davyho se v právnické angličtině tato metoda uplatňuje proto, aby byla zachována co jak největší přesnost informace a nemohlo dojít k nejednoznačnosti obsahu či omylu. Opakování lexikálních jednotek je někdy nahrazeno použitím osobních zájmen *he*, *she*, *it* nebo *they*, avšak jen tehdy nehrozí-li mylný výklad obsahu (Crystal a Davy, 1969, s. 201–202).

(11) Opakování lexikálních jednotek:

*I appoint ( ) as **Executor** of this my Last Will and Testament and provide if this **Executor** is unable or unwilling to serve then I appoint ( ) as alternate **Executor**. My **Executor** shall be authorized to carry out...*

(12) Reference osobními zájmeny:

My Trustees may, if they consider it advisable...

3.4 Rovina pragmatická – modalita

Velmi častý výskyt modálních sloves je typickou charakteristikou právních textů. Nejtypičtěji modálními slovesy, které se objevují v právních dokumentech, jsou *shall* a *may* (Bázlik, 2009, s. 62) a tento fakt platí i pro závěti.

Ve čtyřech překládaných závětech má sloveso *shall* 69 výskytů, sloveso *may* 20 výskytů a žádná jiná modální slovesa, kromě *will*, které se vyskytuje osmkrát, se zde neobjevují. Bázlik tvrdí, že tak příznačný výskyt modálních sloves je zapříčiněn obecnou povahou právních textů, které se zaměřují zejména na to, co je povoleno, zakázáno či jakou má daný subjekt povinnost. Dále uvádí, že si modální slovesa zachovávají v právnické angličtině většinou deontickou modalitu a jejich význam tak zůstává konzistentní, což je v souladu s preskriptivní povahou právních textů. To je také důvod, proč je druh používaných modálních sloves v právnické angličtině tak omezený a proč se zde neobjevuje ani kombinace modálního slovesa a minulého infinitivu. Takové konstrukce totiž vyjadřují zejména modalitu epistemickou a ta není pro právní texty vhodná (Bázlik, 2009, s. 63–65).

3.4.1 Shall

Sloveso *shall* se stalo jedním z hlavních znaků právnické angličtiny a je nejpoužívanějším modálním slovesem jak v britské, tak americké právnické angličtině (Bázlik, 2009, s. 65).

Jak uvádí Palmer, sloveso *shall* implikuje závazek a zaručuje, že dojde k plnění určité povinnosti (Palmer, 1974, s. 141).

Palmer tvrdí, že „od deontického *may* a *must* se *shall* liší zejména v tom, že neuděluje svolení či neklade závazek někomu jinému, obvykle adresátovi, ale zaručuje, že to bude právě mluvčí, který bude jednat“ (Palmer, 1974, s. 141). Toto tvrzení však neplatí pro angličtinu v závětech, kde je tomu přesně naopak. Jde o subjekty zmíněné v závěti, kterým ukládá mluvčí, pořizovatel závěti, povinnost konat či nekonat.

(13) *MY TRUSTEES shall have the power to insure against loss or damage by fire...*

Svou deontickou povahu odráží *shall* v tom, že ovlivňuje jednání subjektů a je performativní (Palmer, 1974, s. 141).

Bázlik píše, že ve významu povinnosti plnit určitý závazek odpovídá *shall* částečně slovesu *must* které vyjadřuje taktéž povinnost, a *must not* vyjadřující zákaz. Přestože se jedná o synonyma, *must* se v právních textech kvůli své epistemické modalitě v určitých kontextech příliš nepoužívá (Bázlik, 2009, s. 65).

V právních textech se setkáme i s *shall* vyjadřujícím budoucnost, fakt (často vyjadřující implicitně povinnost) či podmínku, které bývají většinou vyjádřeny modálním slovesem *will*. Podle Palmera se *shall* pro vyjádření budoucnosti pojí pouze se zájmeny *I* a *we*, kdežto *will*, lze použít se všemi osobními zájmeny a obecně se pro vyjádření budoucnosti či podmínky používá mnohem častěji (Palmer, 1974, s. 142). Sloveso *will* se však ve zkoumaných závětech neobjevuje zdaleka tak často jako *shall*. Jak už ale bylo zmíněno dříve, v právnícké angličtině se setkáme s vyjadřováním, které může být mimo právní kontext považováno za nezvyklé, zastaralé či dokonce gramaticky nesprávné (Bázlik, 2009, s. 21).

(14) Shall vyjadřující implicitní povinnost

Any and all debts of my estate shall first be paid from my residuary estate.

(15) Shall v podmínkové větě

In the event I shall die as the sole parent of minor children, then I appoint ( ) as Guardian of said minor children.

(16) Shall vyjadřující budoucnost/fakt

- a) *My Executor shall have the following additional powers with respect to my estate, to be exercised from time to time at my Executor's discretion without further license or order of any court.*
- b) *If a named beneficiary to this Will predeceases me, the bequest to such person shall lapse, and the property shall pass under the other provisions of this Will.*

3.4.2 May

Druhým nejčastějším slovesem v závětech v angličtině je modální sloveso *may*. Palmer uvádí, že sloveso *may* má, jak epistemickou, tak deontickou modalitu. Jeho epistemická modalita vyjadřuje posouzení, je-li určitá situace, o které se hovoří, pravděpodobná. V deontické modalitě však sloveso vyjadřuje svolení, a je proto performativní (Palmer, 1974, s. 98). V tomto významu je velmi podobné modálnímu slovesu *can*. „Jak *may*, tak *can* se používají k vyjádření svolení, *may* je však více literární, formální a zastaralé“ (Palmer, 1974, s. 109).

Jak už bylo uvedeno výše, v právní angličtině se používají slovesa zejména ve své deontické modalitě, a tak se slovesem *may* vyjadřující epistemickou modalitu téměř nesetkáme. Existuje zde však jedna výjimka, a to použití slovesa *may* v jazykové šabloně *as the case may be*:

(17) *If any person shall become entitled to any share in this my Estate before attaining the age of majority, the share of such person shall be paid to the parents or trustee or guardian (as the case may be) of that person, ...*

Přestože je sloveso *can* svým deontickým významem synonymní k *may*, v závětech a jiných právních dokumentech jej nespátříme, a to nejspíš z toho důvodu, že by mohlo být zaměněno s třetím typem modality, ve které se objevuje, a tou je podle Palmera (1974, s. 97) modalita dynamická, která vyjadřuje schopnost (ability).

Jak uvádí Palmer, pokud jde o deontickou modalitu, tak sloveso *may* nemá tvar v minulém čase (pokud se nejedná o nepřímou řeč) a zcela běžně jej lze použít v pasivu. Podle podmětu a slovesa, které se k němu váže, lze obvykle snadno poznat, komu se povolení uděluje, a trpný rod se pak použije zejména tehdy, nechceme-li uvádět původce děje. V takovém případě se svolení neuděluje nikomu konkrétnímu (Palmer, 1974, s. 112).

Podle Bázlika je ze všech modálních sloves, které se v právních textech objevují v záporu, nejčtenější právě *may not*, jehož významem je zákaz. Na rozdíl od *shall*, se *may* hojně používá i mimo právní angličtinu (Bázlik, 2009, s. 68), a to nejspíš díky své epistemické modalitě, kterou *shall* postrádá.

(18) *MY TRUSTEES may from time to time invest in addition to their powers under the general law the balance of my estate or any part or parts thereof in any way in which they in their absolute discretion think fit in all respects as if they were the*

*beneficial owners of such monies and **may** from time to time vary or transpose such investments.*

4 SLOVNÍ ZÁSoba

4.1 Terminologie v právních textech

Závěť je právní dokument, který spadá do kategorie úředního stylu, a proto je pro ni podle Knittlové neutrální vyjadřování, výrazný výskyt termínů a ustálených slovních spojení typické (Knittlová, 2010, s. 133).

Slovní zásoba právního jazyka používá všech druhů slov jako obecný základ snad s výjimkou citoslovcí. Frekvence jednotlivých druhů slov se však asi od jejich frekvence v obecném základu odlišuje. Právní texty používají jak výrazů, které jsou specifické pro právo, tak výrazů, obecného základu, jakož i výrazů, které jsou specifické pro jiné odborné subsystemy (zejména termínů politických, ekonomických, ale i lékařských nebo technických) (Tomášek, 1998, s. 42).

Jak tvrdí Tiersma a Solan, s mnoha výrazy, které se objevují v právních textech, se setkáme i v běžném jazyce, kde však nemají přesně vymezenou definici a svým významem se tak mohou lišit. Některé právní dokumenty mohou být určeny široké veřejnosti a svým obsahem se často dotýkají běžného života občanů, což může být důvodem pro hojně používání slovní zásoby běžného jazyka. Existuje zde však riziko mylného výkladu termínu, který může neoborník považovat za slovo s totožným významem v běžném jazyce (Tiersma a Solan, 2002, s. 31).

Odborná terminologie tvoří nedílnou součást všech právních dokumentů a ani u závětí tomu není jinak. Proto bych se v této kapitole chtěla věnovat obecné charakteristice právní slovní zásoby, kterou Tomášek (1989) rozděluje na právní termíny, slovní spojení a jazykové šablony, a problematice jednotlivých překladových řešení vybraných termínů a ustálených obrátů objevujících se v závětích.

4.2 Právní termíny

Podle Tomáškovy definice jsou „právní termíny pojmenování právní skutečnosti, jejichž význam je možné přesně definovat“ (Tomášek, 1989, s. 44).

Tomášek dále uvádí, že slovo přejaté z běžné slovní zásoby musí projít specializovaným vývojem a získat přesnou definici, aby se mohlo stát právním termínem. Pojmenování právní skutečnosti pak může být jednoslovné (*trust*) nebo víceslovné (*testamentary trust*). Právní terminologie pak musí splňovat následující předpoklady: významovou přesnost, jednoznačnost, stručnost, srozumitelnost,

ustálenost, ústrojnost, úkonnost a neexpresivnost. Tyto požadavky jsou aplikovatelné i na samotný právní jazyk (Tomášek, 1989, s. 44–45).

Domiciliary Executor / Ancillary Executor

BLD uvádí termíny „domiciliary administration“ a „ancillary administration“. Termín „domiciliary administration“ definuje jako „správu pozůstalosti ve státě, v němž měl zůstavitel v době své smrti obvyklý pobyt...“ (Black, 1991, s. 338).² „Ancillary administration“ pak BLD definuje jako „správu pozůstalosti ve státě, ve kterém neměl zůstavitel obvyklý pobyt, avšak nachází se zde zůstavitelův majetek“ (Black, 1991, s. 56).³

Jedná se o termíny obsažené v americké závěti, přičemž tyto instituty nejsou českým právem upraveny – neuvádí je ani občanský zákoník ani zákon o mezinárodním právu soukromém. Proto při jejich překladu do češtiny navrhuji vycházet čistě z významu výše uvedených definic. „Domiciliary executor“ navrhuji tudíž překládat jako „vnitrostátní správce pozůstalosti“, zatímco „ancillary executor“ navrhuji přeložit jako „mezistátní správce pozůstalosti.“

Testamentary disposition

„Testamentary disposition“ znamená podle definice BLD „převod majetku darem, závětí či jinou listinou s ověřenými podpisy na druhou osobu, který nastane smrtí vlastníka“ (Black, 1991, s. 1027).⁴

Podle občanského zákoníku odpovídá tomuto termínu institut „pořízení pro případ smrti“, které zahrnuje závěť, dědickou smlouvu a dovětek (§1491 ObčZ.). Chromá však tvrdí, že termín „testamentary disposition“ vyjadřuje konkrétně pořízení formou závěti (Chromá, 2014, s. 177). Definice anglického termínu podle BLD však neomezuje „testamentary disposition“ pouze na formu závěti. Podobnou definici uvádí i americká webová stránka zaměřená na právo USLegal a stejně tak Legal Information Institut⁵ neomezuje pořízení jen na závěť – uvádí však, že je závěť jedním z nejčastějších druhů pořízení pro případ smrti. Jako český ekvivalent

---

² „Domiciliary administration: Administration of estate in state where person was domiciled at time of death...“ (Black, 1991, s. 338).

³ „Ancillary administration: Administration of estate in state where decedent has property and which is other than where decedent was domiciled“ (Black, 1991, s. 56).

⁴ „Testamentary disposition: A disposition of property by way of gift, will or deed which is not to take effect unless the grantor dies or until that event.“ (Black, 1991, s. 1027).

⁵ https://www.law.cornell.edu/wex/testamentary_disposition

doporučuji používat „pořízení pro případ smrti“, jelikož, i přesto že bývá závět nejčastějším druhem pořízení, nemusí tomu tak být vždy.

Existuje ještě jeden podobný termín a to „donatio mortis causa“. BLD uvádí latinský termín „mortis causa“, který znamená „pro případ smrti“ (Black, 1991, s. 701).⁶ Nejedná se však o stejný institut, který představuje „testamentary disposition“. Podle toho, co ve své publikaci uvádí Spenceley, představuje „donatio mortis causa“ dar, k jehož darování dochází tehdy, hrozí-li dárci blízká smrt (Spenceley, 2000, s. 43). Spenceley dále uvádí: „Nehrozí-li dárci bezprostřední ohrožení na životě, nemůže pořídit účinný dar *mortis causa*. Což znamená, že osoba, která se těší dobrému zdraví, nemůže svůj majetek skrze dar *mortis causa* odkázat“ (Spenceley, 2000, s. 43). Jako český překlad navrhuji použít „dar *mortis causa* anebo „dar pro případ smrti“.

Testamentary trust

BLD definuje „testamentary trust“ jako „svěřenský fond, který na rozdíl od fondu založeného během života zakladatele, vzniká pořízením závěti se všemi patřičnými náležitostmi a nabývá účinnosti až smrtí zakladatele svěřenského fondu“ (Black, 1991, s. 1052).⁷ Občanský zákoník uvádí institut „svěřenského fondu zřízeného pořízením pro případ smrti“ (§ 1451 ObčZ.), který je ekvivalentem k tomuto anglickému termínu.

Trustee

„Osoba, která spravuje majetek ve svěřenskýém fondu“ (Black, 1991, s. 1053).⁸ Občanský zákoník uvádí termín „svěřenský správce“ (§ 1448 odst. 2 ObčZ), který termínu „trustee“ odpovídá.

Trustor

„Osoba, která založí svěřenský fond“ (Black, 1991, s. 1054).⁹ Pod touto definicí však najdeme možná ještě častější synonymní termín „settlor“. Podle online internetového slovníku The Free Dictionary se termín „trustor“ používá zejména v západních

---

⁶ „Mortis causa: By reason of death, in contemplation of death“ (Black, 1991, s. 701).

⁷ „Testamentary trust: Trust created within a will and executed with the formalities required of a will in contrast to an inter vivos trust which is created by the grantor during his lifetime. A trust which does not take effect until the death of the settlor“ (Black, 1991, s. 1052).

⁸ „Trustee: Person holding property in trust“ (Black, 1991, s. 1053).

⁹ „Trustor: One who creates a trust“ (Black, 1991, s. 1054).

státech Spojených států. Odpovídajícím termínem v češtině je „zakladatel“ (§ 1448 odst. 1 ObčZ).

Trust

Podle BLD vyjadřuje termín „trust“ právní vztah, na základě kterého spravuje pověřená osoba majetek ve prospěch jiné osoby (Black, 1991, s. 1047). „[,T]rust’ je primárně institutem common law (nikoliv pouze v zúženém pojetí kontinentálního práva) a v rámci common law má nejpropracovanější a nejširší použití“ (Chromá, 2014, s. 174).

Anglickému termínu „trust“ odpovídá ekvivalent „svěřenský fond“, což dokazuje definice v občanském zákoníku:

Svěřenský fond se vytváří vyčleněním majetku z vlastnictví zakladatele tak, že ten svěří správci majetek k určitému účelu smlouvou nebo pořízením pro případ smrti a svěřenský správce se zaváže tento majetek držet a spravovat (§ 1448 odst.1 ObčZ).

„Svěřenský fond zřízený k soukromému účelu slouží k prospěchu určité osoby nebo na její památku“ (§ 1449 odst.1 ObčZ).

Executor

BLD definuje termín „executor“ jako „osobu, kterou zůstavitel jmenuje v závěti ke splnění své poslední vůle a správě pozůstalosti“ (Black, 1991, s. 395).¹⁰ Nový občanský zákoník uvádí dva odlišné termíny a to „vykonavatel závěti“ a „správce pozůstalosti“. Jak vykonavatele závěti, tak správce pozůstalosti může povolat zůstavitel (§ 1677 ObčZ.). Podle Notářské komory České republiky

vykonavatel dohlíží na náležité splnění poslední vůle, hájí její platnost. Vykonavatel může dávat pokyny správci pozůstalosti, který se jimi musí řídit. Správce pozůstalosti má na starost správu majetkovou, po smrti zůstavitele samostatně obstarává záležitosti spojené s děděným majetkem až do vyřízení pozůstalosti.¹¹

V angličtině existuje ještě jeden termín a totiž „administrator“. Ten definují BLD (1991, s. 30) a OLD (1997, s. 13) jako osobu, kterou jmenuje soud ke správě zůstavitelovy pozůstalosti. BLD explicitně uvádí, že pokud je taková osoba uvedena

---

¹⁰ „Executor: A person appointed by a testator to carry out the directions and requests in his will, and to dispose of the property according to his testamentary provisions after his decease“ (Black, 1991, s. 395).

¹¹ <http://www.nkcr.cz/index.php?page=zavetivydedeni>

v závěti, nazývá se „executor“ (Black, 1991, s. 30). Na rozdíl od českého práva se tedy termín „executor“ a „administrator“ ve svém popisu práce jako takovém neliší.

Pokud zůstavitel v české závěti jmenuje pouze vykonavatele závěti anebo správce pozůstalosti, navrhuji tento termín překládat do angličtiny jako „executor.“ Pokud zůstavitel povolá jak vykonavatele závěti, tak správce pozůstalosti, bude třeba v angličtině tyto dva termíny odlišit. Pro vykonavatele závěti doporučuji použít termín „executor of a will“ a pro správce pozůstalosti „administrator of property“, což navrhuje i Chromá (2014, s. 180).

Nepovolá-li zůstavitel ani vykonavatele závěti, ani správce pozůstalosti, kterého bude muset povolat soud, navrhuji překlad „administrator“.

Z angličtiny do češtiny navrhuji termín „administrator“ překládat jako „správce pozůstalosti povolaný soudem“. Termín „executor“ doporučuji překládat jako „správce pozůstalosti“, jelikož v angličtině zahrnuje sém „správy majetku“ a často bývá povolaný „executor“ zároveň i správcem svěřenského fondu.

Probate estate / Estate

V závětích se setkáme se dvěma termíny „estate“ a „probate estate“. Podle BLD mají oba termíny v tomto kontextu stejný význam a vyjadřují jmění zůstavitele (Black, 1991, s. 379, 835). Odpovídají tak českému termínu „pozůstalost“, který Notářská komora České republiky definuje jako „veškeré jmění, které zůstavitel zanechal v okamžiku své smrti“.¹²

Inheritance tax / Succession duty or tax / Legacy tax / Estate tax

BLD definuje termíny „inheritance tax“, „succession duty / tax“ a „legacy tax“ jako „daň z práva přijmout zůstavitelovo jmění – nejedná se o daň z majetku jako takového, ale daň z práva nabýt tento majetek děděním“ (Black, 1991, s. 539).¹³

Termín „estate tax“ je zde definován jako „daň, která se vztahuje na zůstavitelovu pozůstalost a ne na dědice, který obdrží majetek,“ (Black, 1991, s. 382).¹⁴ Termíny „inheritance tax“, „succession duty / tax“ a „legacy tax“ odpovídají definici „dani dědické“ podle zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitosti:

---

¹² <http://www.nkr.cz/index.php?page=dedictvi>

¹³ „Inheritance tax: Tax imposed in some states upon the privilege of receiving property from decedent at death... not a tax on the property itself, but on the right to acquire it by descent or testamentary gift“ (Black, 1991, s. 539).

¹⁴ „Estate tax: [An] estate tax is levied on the decedent's estate and not on the heir receiving property“ (Black, 1991, s. 382).

Poplatníkem daně dědické je dědic, který nabyl dědictví nebo jeho část ze závěti, ze zákona nebo z obou těchto právních důvodů podle pravomocného rozhodnutí příslušného orgánu, jímž bylo řízení o dědictví skončeno (§ 2 zk. č. 357/1992 Sb.)

Tento zákon byl k 1. 1. 2014 zrušen a s ním i dan dědická, která byla nahrazena daní z příjmu fyzických osob, která se však při nabytí bezúplatného příjmu dědictvím nebo odkazem neuplatňuje (§ 4a zk. č. 586/1992 Sb.).

Jelikož v českém právu není upravena daň „estate tax“ jako v common law, navrhovala bych překlad tohoto termínu do češtiny jako „daň z pozůstalosti.“

Survivorship (right of survivorship)

OLD definuje „right of survivorship“ jako „právo spoluvlastníka na majetkový podíl zemřelého spoluvlastníka“ (1997, s. 409).¹⁵ Do češtiny bychom tento termín mohli přeložit jako „právo na spoluvlastnický podíl zemřelého“ anebo jak navrhuje Chromá „právo přeživšího na společný majetek“ (Chromá, 1995, s. 298).

Legacy

OLD definuje termín „legacy“ jako „dar v podobě movité věci odkázaný v závěti“ (1997, s. 262).¹⁶ V češtině termín „odkaz“ vyjadřuje konkrétní věc nebo určitou peněžitou částku, kterou zůstavitel odkázal v závěti (Madar, 1999, s. 809), a odpovídá tak anglickému „legacy“.

Codicil

Termín „codicil“ definuje OLD jako „doplňující dokument k závěti, který může zrušit, přidat či jinak pozměnit ustanovení v závěti a podle zákona Wills Act 1837 musí splňovat všechny formální náležitosti závěti“ (1997, s. 80).¹⁷ Chromá uvádí, že se jedná o tradiční institut common law (Chromá, 2014, s. 178).

V češtině tomuto termínu odpovídá termín „dovětek“, který uvádí občanský zákoník (§ 1498 ObčZ). Podle toho, co uvádí Svoboda, „dovětek úzce souvisí se zavedením dalších možností, co se týká obsahu pořízení pro případ smrti“ (Svoboda, 2014, s. 73).

---

¹⁵ „Right of survivorship: The right of a joint owner of property to acquire absolute ownership of the entire property on the death of the other owner(s)“ (OLD, 1997, s. 409).

¹⁶ „Legacy: A gift of personal property effected by will“ (OLD, 1997, s. 262).

¹⁷ „Codicil: A document supplementary to a will which is executed with the same formalities under the Wills Act 1837 and adds to, varies, or revokes provisions in the will“ (OLD, 1997, s. 80).

Guardian

Podle BLD vyjadřuje termín „guardian“ osobu, která nese právní odpovědnost za jinou nesvéprávnou osobu, co se týká péče, zastoupení a správy majetku (Black, 1991, s. 488).

Český občanský zákoník však uvádí několik termínů, které odpovídají této definici – poručník, opatrovník, pečující osoba a pěstoun. Podle paragrafů 943–947 občanského zákoníku je opatrovník jmenován zejména k zastoupení dítěte v určitém právním jednání. V případě pěstounství či svěřeni dítěte do péče jiné osoby, dochází často v případech, kdy rodiče dítěte žijí (§953–§970 ObčZ.), což se neshoduje s kontextem závětí. S termínem „guardian“, tak, jak je použit v závětích, se z uvedených českých termínů nejvíce shoduje termín „poručník“: „Není-li tu žádný z rodičů, který má a vůči svému dítěti vykonává rodičovskou odpovědnost v plném rozsahu, soud jmenuje dítěti poručníka“ (§ 928 odst. 1 ObčZ). „Není-li to v rozporu se zájmy dítěte, jmenuje soud poručníkem toho, koho naznačili rodiče, ledaže tato osoba poručenství odmítne“ (§ 931 odst. 1 ObčZ). Doporučuji tedy termín „guardian“ překládat jako „poručník“, anebo použít obecnějšího pojmu „zákonný zástupce“.

Minor

„Osoba, která nedovršila věku potřebného k nabytí svéprávnosti“ – ve většině států je to 18 let (Black, 1991, s. 689).¹⁸ Do češtiny přeložíme jako „nezletilý“.

Testator

Podle BLD je „testator“ „osoba, která pořídí závěť“ (Black, 1991, s. 1028).¹⁹ Co se týká českého překladového protějšku, tak Eliáš uvádí:

Původce závětí i jiných pořízení pro případ smrti označujeme často jako pořizovatele. Občanský zákoník tohoto výrazu neužívá a ponechává jej praxi a teorii. Vychází z pojetí, že i pořizovatel závětí je zůstavitelem, protože pořízením pro případ smrti zůstavuje něco dědicům a popřípadě i dalším osobám (Eliáš, 2014, s. 303).

Překlad do češtiny bych volila podle toho, jedná-li se spíše o zesnulého „zůstavitele“ anebo žijícího „pořizovatele závětí.“

---

¹⁸ „Minor: An infant or person who is under the age of legal competence“ (Black, 1991, s. 689).

¹⁹ „Testator: One who makes or has made a testament or will“ (Black, 1991, s. 1028).

Beneficiary

OLD definuje termín „beneficiary“ jako „osobu, která má prospěch ze svěřenského fondu nebo závěti“ (1997, s. 44).²⁰ Občanský zákoník uvádí termín „obmyšlený“, který tomuto termínu v češtině odpovídá:

Obmyšlenému lze přiznat právo na plody nebo užitky ze svěřenského fondu nebo právo na majetek ze svěřenského fondu, případně na podíly na nich (§ 1457 odst. 3 ObčZ).

Competent witness

Podle BLD vyjadřuje termín „competent witness“ „osobu, která je právně způsobilá svědčit“ (Black, 1991, s. 195).²¹ Odpovídajícím termínem v češtině je „způsobilý svědek“, což vyplývá z občanského zákoníku, který uvádí osoby, jež nejsou „způsobilé“ svědčit (§ 1540 odst. 1 ObčZ). Stejný překladový protějšek navrhuje i Chromá (1995, s. 70).

Perjury

Termín „perjury“ OLD definuje jako trestný čin spáchaný podáním nepravdivých důkazních informací (1997, s. 337).²²

Trestní zákoník uvádí termín „křivá výpověď“, který však úplně neodpovídá významu „perjury“ v kontextu závěti. Jedná se totiž o „vedení nepravdy o okolnosti“ například před soudem, státním zástupcem či jinými státními orgány (§ 346 TrZ).

Pro překlad navrhuji spíše použít výraz „křivé svědectví“, i přesto, že se nejedná o oficiální termín upravený trestním zákoníkem. V kontextu závěti vystihuje danou podstatu lépe a i Chromá (1995, s. 224) jej uvádí jako jeden z překladových protějšků k termínu „perjury“.

Listina o vydědění

„Vydědění je právní institut, kterým může zůstavitel vyloučit z dědění své potomky,...“ (Madar, 1999, s. 1620).

Odpovídajícím termínem k „vydědění“ je v angličtině termín „disinheritance“, který definuje BLD jako „jednání, kterým vlastník majetku zbavuje

---

²⁰ „Beneficiary: A person entitled to benefit from a trust. One who benefits from a will“ (OLD, 1997, s. 44).

²¹ „Competent witness: One who is legally qualified to be heard to testify in a cause“ (Black, 1991, s. 195).

²² „Perjury: The offence of giving false evidence...“ (OLD 1997, s. 337).

osobu, která by jinak byla jeho dědicem, práva zdědit tento majetek“ (Black, 1991, s. 324).²³

Podle Svobody může listina o vydědění, podle nového občanského zákoníku „prohlášení o vydědění“ (§ 1649 odst. 1 ObčZ), mít v písemné podobě formu veřejné nebo soukromé listiny a podle toho se podepisuje buď za účasti svědků, nebo bez účasti svědků (Svoboda 2014, s. 9). Jedná-li se o veřejnou listinu nebo soukromou listinu podepsanou za účasti svědků, navrhuji slovo „listina“ překládat jako „deed“. Podle OLD je totiž „deed“ druhem dokumentu, který mimo jiné vyžaduje podpis za účasti svědků (1997, s. 130). Termín „listina o vydědění“, který je součástí názvu jedné z překládaných závětí, tedy navrhuji překládat jako „disinheritance deed“.

Osoba blízká

„Osoba blízká je příbuzný v řadě přímé, sourozenec a manžel nebo partner...; jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby sobě navzájem blízké, ... Má se za to, že osobami blízkými jsou i osoby sešvagřené nebo osoby, které spolu trvale žijí“ (§ 22 odst. 1 ObčZ).

BLD uvádí anglický odpovídající termín „next of kin“, který nejčastěji zahrnuje osoby v pokrevní linii, ale také osoby sezdané a dokonce osoby, mezi kterými není žádné pokrevní pouto (Black, 1991, s. 724). Termín „osoba blízká“ navrhuji tedy do angličtiny překládat jako „next of kin“.

Nepominutelný dědic

Podle občanského zákoníku „náleží nepominutelnému dědici povinný podíl z pozůstalosti“ (§ 1642 ObčZ) z čehož vyplývá, že nepominutelný dědic musí dědit, není-li však ze zákonných důvodů vyděděn (§ 1646 odst. 1 ObčZ).

V českém právu jsou „nepominutelnými dědici děti zůstavitele a nedědí-li, pak jsou jimi jejich potomci“ (§ 1643 odst. 1 ObčZ). BLD uvádí jako vhodný překladatelský protějšek termín „forced heirs“, který definuje jako „osoby, jimž zůstavitel nemůže odříct nárok na podíl z pozůstalosti, na který mají ze zákona nárok, ledaže by měl oprávněný důvod je vydědit“ (Black, 1991, s. 445).²⁴

---

²³ „Disinheritance: The act by which the owner of an estate deprives a person, who would otherwise be his heir, of the right to inherit it“ (Black, 1991, s. 324).

²⁴ „Forced heirs: Those persons whom the testator or donor cannot deprive of the portion of his estate reserved for them by law, except in cases where he has a just cause to disinherit them“ (Black, 1991, s. 445).

Institut nepominutelných dědiců je typický především pro státy s kontinentálním systémem práva a v zemích common law se téměř neobjevuje (CFA Institute, 2016).

4.3 Slovní spojení

Slovní spojení definuje Tomášek jako „víceslovné výrazy neterminologické povahy,“ které právní skutečnost nepojmenovávají, nýbrž slouží k jejímu popisu (Tomášek, 1989, s. 46).

Slovní spojení nelze podle něj definičně vymezit. I přesto jsou však právně příznaková, jelikož si uchovávají pevnou stavbu a musí splňovat požadavky na právní terminologii a právní jazyk. Slovním spojením se rozumí spojení termínu a slovesa, které pochází z běžné slovní zásoby a které umožňuje začlenění daného termínu do vět (Tomášek, 1989, s. 47).

Dispose of property

Sloveso „dispose of“, tak jak je použito v závětech, má podle kontextu dva odlišné překladové protějšky.

Prvním ekvivalentem tohoto slovesa je „zůstatit majetek“ ve smyslu odkázat, jak jej používá občanský zákoník (§ 1494 odst. 1 ObčZ):

1) *It is my intention by this Will to **dispose of** all property which I am entitled to **dispose of** by will.*

Druhým překladovým protějškem slovesa „dispose of“ je „nakládat s majetkem“ či „pořídít o majetku“, což dokládá následující příklad:

2) *I hereby give to my Executors, full power and authority at any time or times to sell, lease, mortgage, pledge, exchange or otherwise **dispose of** the property,...*

Give residue

Podle Duckwortha je sloveso „give“ synonymní k slovesům „devise“ a „bequeath“ (Duckworth, 1995, s. 32). „Give residue“ tedy doporučuji překládat jako „odkázat zbylý pozůstalostní majetek“.

Revoke a will (codicil)

Podle občanského zákoníku se závěť zrušuje odvoláním nebo pořízením pozdější závěti (§ 1575 odst. 2 ObčZ). Odpovídajícím překladem je proto „zrušit závěť“.

Appoint Executor

V tomto slovním spojení navrhuji přeložit sloveso „appoint“ jako „povolat“, jelikož jej používá i občanský zákoník: „Povolal-li zůstavitel správce pozůstalosti nebo vykonavatele závěti, ...“ (§ 1677 odst. 1 ObčZ).

Nominate a guardian

Občanský zákoník § 928 odst. 1: „Není-li tu žádný z rodičů, který má a vůči svému dítěti vykonává rodičovskou odpovědnost v plném rozsahu, soud **jmenuje** dítěti poručníka.“ I přesto že sloveso „povolat“, také odpovídá významu slovesa „nominate“ a v tomto kontextu mu nijak neodporuje, navrhuji držet se terminologie občanského zákoníku, který používá kolokaci „jmenovat poručníka / opatrovníka“.

Povolat za dědice

V tomto slovním spojení nepřeložíme české sloveso „povolat“ jako „appoint“, jako tomu je v případě kolokace „appoint Executor“. Sloveso „appoint“ totiž podle BLD v angličtině implikuje jmenování do funkce, v rámci které má jmenovaná osoba určité pravomoce (Black, 1991, s. 65).

V anglických závětech se dědicové nepovolávají tak, jako tomu je v závětech českých. Povolávají a jmenují se pouze správci pozůstalosti a poručníci nezletilých dětí. Dědicům se zde majetek rovnou odkazuje:

(19) I give, bequeath and devise to my spouse all of my properties...

K přeložení českého slovního spojení „povolat za dědice“ navrhuji z čistě významového hlediska použít sloveso „nominate“, které bez dalšího významu vyjadřuje pouze jmenování osoby (Black, 1991, s. 727). Do angličtiny toto slovní spojení tedy přeložíme jako „nominate an heir“ / „nominate to be one's heir“.

4.4 Jazykové šablony

Podle Tomáška jsou jazykové šablony víceslovné konstrukce, které mohou být větné či polovětné, které se s používáním jazyka ustálily. Vznikly kombinací termínů či slovních spojení s prvky běžné slovní zásoby. Ve výsledku se tak jedná o standardní právní obraty, které jsou charakteristické svou konvencí. Jazykové šablony musí splňovat podobné požadavky jako právní jazyk a terminologie, a to: srozumitelnost, ustálenost, ústrojnost a úkonnost (Tomášek, 1989, s. 47–48).

Last Will and Testament

Duckworth uvádí, že se jedná o dubletu, ve které výraz „testament“ pochází z latinského *testamentum* a „will“ má původ ve staré angličtině. Oba výrazy mají stejný význam a to, projev něčí vůle. Významově by se proto oba termíny v angličtině daly nahradit jedním termínem „will“ (Duckworth, 1995, s. 48).

Podle BLD (1991, s. 1102) termín „will“ vyjadřuje:

1) touhu nebo přání vyjádřené úmyslným jednáním – projevem vůle; podstatné jméno „will“ implikuje v tomto kontextu příkaz/pokyn a do češtiny jej přeložíme jako „vůle“

(20) *The foregoing instrument, consisting of ( ) pages, including this page, was signed in our presence by ( ) and declared by him/her to be his/her last Will.*

(21) *Prohlašuji, že se jedná o mou poslední vůli.*

2) listinu, díky níž jedinec určí, jak se bude nakládat s jeho majetkem po jeho smrti a kterou může během svého života kdykoliv zrušit; v takovém případě přeložíme „will“ do češtiny jako „závět“

Give, Devise and Bequeath

Podle Duckwortha mají slovesa „give“ a „bequeath“ původ ve staré angličtině, zatímco „devise“ pochází z latiny a starofrancouzštiny. Opět se jedná o spojení slov synonymního významu, jediný rozdíl spatřujeme v použití sloves „devise“ a „bequeath“. Sloveso „devise“ se pojí s odkazem věcí nemovitých, kdežto „bequeath“ odkazuje věci movité. Až do roku 1590 však tento rozdíl neexistoval a dosud není zcela jasné, kdy se tato dvě slova začala významově odlišovat. Duckworth navrhuje místo celé triplety používat pouze sloveso „give“, které je jednoznačné a lze jej aplikovat jak na věci movité, tak i ty nemovité (Duckworth, 1995, s. 31–32).

V českých závětech se používá pouze slovesa „odkázat“ a k žádnému speciálnímu rozlišení zde nedochází.

... not acting under duress, menace, fraud or undue influence

Podle BLD mají podstatná jména „duress“ a „menace“ v tomto kontextu v zásadě stejný význam. „Duress“ BLD definuje jako „nedovolené vyhrožování či nátlak s úmyslem přinutit dotyčného jednat (nejednat) proti jeho vůli“ (Black, 1991,

s. 348).²⁵ „Menace“ BLD definuje jako „nedovolené vyhrožování nátlakem nebo ublížením na zdraví dotyčné osobě...“ (Black, 1991, s. 680).²⁶

V češtině se v závětech používá jednoduchá šablona „bez jakéhokoliv cizího vlivu nebo nátlaku“ či pouze „bez jakéhokoliv nátlaku“. Podle výše uvedených definic anglických termínů se domnívám, že by tato česká šablona mohla dostatečně pokrýt význam termínů „duress“, „menace“ a „undue influence“. Navrhuji tedy tuto jazykovou šablonu přeložit do češtiny jako „bez jakéhokoliv cizího vlivu, nátlaku či podvodného jednání“.

In witness whereof, I hereby set my hand to this last Will...

V českých závětech zůstavitel tento výrok neuvádí, a proto navrhuji překlad čistě podle originálu:

„Na důkaz čehož jsem závět vlastní rukou podepsal/a dne...“

Signed by ( ) as his/her last Will in the presence of us, both present at the same time, who at his request and in his presence and in the presence of each other have hereunto subscribed our names as witnesses.

Na základě studovaných českých závětí jako paralelních textů navrhuji tuto jazykovou šablonu překládat jako:

„Svým podpisem potvrzujeme, že ( ) před námi současně přítomnými svědky podepsal/a listinu obsahující jeho/její poslední vůli“.

Under penalty of perjury

„We declare under penalty of perjury...“. V anglických vzorových závětech tuto šablonu najdeme jen v závětech pocházejících z USA. Právní řád Spojeného království také upravuje trestný čin křivého svědectví / křivé výpovědi, a to zákonem Perjury Act 1911 – v závětech se však toto prohlášení nevyskytuje, stejně jako jej nenajdeme v závětech českých.

Navrhuji tuto jazykovou šablonu překládat jako: „Jsme si vědomi možného trestního stíhání za spáchání trestného činu křivého svědectví a prohlašujeme, že...“

---

²⁵ „Duress: any unlawful threat or coercion used by a person to induce another to act (or to refrain from acting) in a manner he or she otherwise would not (or would)“ (Black, 1991, s. 348).

²⁶ „Menace: an unlawful threat of duress or injury to the person,...“ (Black, 1991, s. 680).

Rest, Residue and Reminder

Jak uvádí Duckworth, opět se jedná o spojení tří synonym, tripletu, která pochází z francouzštiny. Ať už jednotlivě, či dohromady, tato slova vyjadřují majetek pozůstalosti, který zbyde po tom, co jsou splaceny všechny dluhy a je rozdělen majetek odkázaný v závěti (Duckworth, 1995, s. 73).

Často se setkáme s termínem „residuary estate“, který je synonymem této tripletu a BLD jej definuje jako

majetek, který zbyde po vypořádání dluhů a nákladů na správu pozůstalosti a po rozdělení odkázaného majetku. Je to část pozůstalosti, která není nikomu konkrétně odkázána a zahrnuje vše, co není uvedeno v závěti. Často bývá v závěti upraven doložkou o zbylém pozůstalostním majetku (Black, 1991, s. 908).²⁷

Terminologická databáze IATE uvádí jako odpovídající překladový protějšek „pozůstalostní jmění.“ V českém občanském zákoníku najdeme dva termíny – „pozůstalostní jmění“ (§ 1684 ObčZ) a „pozůstalostní majetek“ (§ 1687 ObčZ). Z kontextu, ve kterém jsou tyto dva termíny v zákoníku použity, však vyplývá, že se jedná o samotnou pozůstalost. Databáze IATE tedy uvádí nesprávný ekvivalent, který výše uvedené definici „residuary estate“ neodpovídá. Do češtiny navrhuji tento termín překládat jako „zbylý pozůstalostní majetek“, jelikož definice termínu „residuary estate“ uvádí, že se jedná o majetek bez dluhů.

---

²⁷ „Residuary estate: That which remains after debts and expenses of administration, legacies, and devises have been satisfied. That portion of person's estate which has not otherwise been particularly devised or bequeathed. It consists of all that has not been legally disposed of by will, other than by residuary clause“ (Black, 1991, s. 908).

ZÁVĚR

Závěť je druh dokumentu, se kterým se v běžném životě příliš často nesetkáme. Jelikož může být často opomíjený, bylo mým cílem analyzovat závěti jak v angličtině, tak češtině, a upozornit na relevantní překladatelská řešení.

Protože se jedná o právní dokument, nejsou to pouze jazykové problémy, které zde představují značná úskalí. Odlišnost právních systémů kontinentální Evropy a angloamerického světa může často představovat základní problém v porozumění právním dokumentům pocházejících ze zemí s angloamerickým systémem práva. Z tohoto důvodu jsem se na začátku teoretické části této práce věnovala charakteristice kontinentálního a angloamerického systému práva a jejich základnímu srovnání, jak obecně, tak i konkrétně v dědickém právu. Cílem tohoto srovnání bylo nastínit lepší představu o fungování jednotlivých systémů a učinit tak první krok k pochopení svérázného anglického právního jazyka. Ten jsem blíže charakterizovala na příslušných jazykových rovinách se snahou přiblížit jej k dědickému právu, a to konkrétně k závětím samotným. Uvedené příklady znázorňují typické znaky zejména v rovině lexikální (archaické a synonymní vyjadřování, použití latinismů) a syntaktické (častý výskyt pasíva, podmínkových vět a složitých nominálních konstrukcí), ale také v rovině textové (reference ve formě opakování lexikálních jednotek a použití osobních zájmen) a pragmatické (modální slovesa *shall* a *may*).

Pozornost jsem věnovala také srovnání jednotlivých závětí v češtině a angličtině, co se týče jejich základních formálních náležitostí, struktury a obsahu. Abych zvláště vyzdvihla obsahové rozdíly v patřičných dokumentech, vytvořila jsem srovnání tří druhů závětí – ze Spojených států, Spojeného království a České republiky, které dokazuje jejich odlišnost.

Poslední, výzkumná, část teoretické práce obsahuje konkrétní překladatelská řešení a návrhy k problematickým termínům, slovním spojením a jazykovým šablonám, které se objevují v závětích a s dědickým právem úzce souvisí. Tato překladatelská řešení byla pečlivě analyzována a jejich účelem je usnadnit překlad závětí, případně jiných pořízení pro případ smrti.

Součástí této bakalářské práce je, v neposlední řadě, také překlad samotných závětí, který byl založen na předchozím výzkumu.

PŘÍLOHY

Příloha 1A

LAST WILL AND TESTAMENT

of

MICHAEL JOSEPH JACKSON

I, MICHAEL JOSEPH JACKSON, a resident of the State of California, declare this to be my last Will, and do hereby revoke all former wills and codicils made by me.

I

I declare that I am not married. My marriage to DEBORAH JEAN ROWE JACKSON has been dissolved. I have three children now living, PRINCE MICHAEL JACKSON, JR., PARIS MICHAEL KATHERINE JACKSON and PRINCE MICHAEL JOSEPH JACKSON, II. I have no other children, living or deceased.

II

It is my intention by this Will to dispose of all property which I am entitled to dispose of by will. I specifically refrain from exercising all powers of appointment that I may possess at the time of my death.

III

I give my entire estate to the Trustee or Trustees then acting under that certain Amended and Restated Declaration of Trust executed on March 22, 2002 by me as Trustee and Trustor which is called the MICHAEL JACKSON FAMILY TRUST, giving effect to any amendments thereto made prior to my death. All such assets shall be held, managed and distributed as a part of said Trust according to its terms and not as a separate testamentary trust.

If for any reason this gift is not operative or is invalid, or if the aforesaid Trust fails or has been revoked, I give my residuary estate to the Trustee or Trustees named to act in the MICHAEL JACKSON FAMILY TRUST, as Amended and Restated on March 22, 2002, and I direct said Trustee or Trustees to divide, administer, hold and distribute the trust estate pursuant to the provisions of said Trust, as hereinabove referred to as such provisions now exist to the same extent and in the same manner as though that certain Amended and Restated Declaration of Trust, were herein set forth in full, but without giving effect to any subsequent amendments after the date of this Will. The Trustee, Trustees, or any successor Trustee named in such Trust Agreement shall serve without bond.

IV

I direct that all federal estate taxes and state inheritance or succession taxes payable upon or resulting from or by reason of my death (herein "Death Taxes") attributable to property which is part of the trust estate of the MICHAEL JACKSON FAMILY TRUST, including property which passes to said trust from my probate estate shall be paid by the Trustee of said trust in accordance with its terms. Death Taxes attributable to property passing outside this Will, other than property constituting the trust estate of the trust mentioned in the preceding sentence, shall be charged against the taker of said property.

V

I appoint JOHN BRANCA, JOHN McCLAIN and BARRY SIEGEL as co-Executors of this Will. In the event of any of their deaths, resignations, inability, failure or refusal to serve or continue to serve as a co-Executor, the other shall Serve and no replacement need be named. The co-Executors serving at any time after my death may name one or more replacements to serve in the event that none of the three named individuals is willing or able to serve at any time.

The term "my executors" as used in this Will shall include any duly acting personal representative or representatives of my estate. No individual acting as such need post a bond.

I hereby give to my Executors, full power and authority at any time or times to sell, lease, mortgage, pledge, exchange or otherwise dispose of the property, whether real or personal comprising my estate, upon such terms as my Executors shall deem best, to continue any business enterprises, to purchase assets from my estate, to continue in force and pay insurance premiums on any insurance policy, including life insurance, owned by my estate, and for any of the foregoing purposes to make, execute and deliver any and all deeds, contracts, mortgages, bills of sale or other instruments necessary or desirable therefor. In addition, I give to my Executors full power to invest and reinvest the estate funds and assets in any kind of property, real, personal or mixed, and every kind of investment, specifically including, but not by way of limitation, corporate obligations of every kind and stocks, preferred or common, and interests in investment trusts and shares in investment companies, and any common trust fund administered by any corporate executor hereunder, which men of prudent discretion and intelligence acquire for their own account.

VI

Except as otherwise provided in this Will or in the Trust referred to in Article III hereof, I have intentionally omitted to provide for my heirs. I have intentionally omitted to provide for my former wife, DEBORAH JEAN ROWE JACKSON.

VII

If at the time of my death I own or have an interest in property located outside of the State of California requiring ancillary administration, I appoint my

domiciliary Executors as ancillary Executors for such property. I give to said domiciliary Executors the following additional powers, rights and privileges to be exercised in their sole and absolute discretion, with reference to such property: to cause such ancillary administration to be commenced, carried on and completed; to determine what assets, if any, are to be sold by the ancillary Executors; to pay directly or to advance funds from the California estate to the ancillary Executors for the payment of all claims, taxes, costs and administration expenses, including compensation of the ancillary Executors and attorneys' fees incurred by reason of the ownership of such property and by such ancillary administration; and upon completion of such ancillary administration, I authorize and direct the ancillary Executors to distribute, transfer and deliver the residue of such property to the domiciliary Executors herein, to be distributed by them under the terms of this Will, it being my intention that my entire estate shall be administered as a unit and that my domiciliary Executors shall supervise and control, so far as permissible by local law, any ancillary administration proceedings deemed necessary in the settlement of my estate.

VIII

If any of my children are minors at the time of my death, I nominate my mother, KATHERINE JACKSON as guardian of the persons and estates of such minor children. If KATHERINE JACKSON fails to survive me, or is unable or unwilling to act as guardian, I nominate DIANA ROSS as guardian of the persons and estates of such minor children.

I subscribe my name to this Will this 7 day of July,
2002

MICHAEL JOSEPH JACKSON

On the date written below, MICHAEL JOSEPH JACKSON, declared to us, the undersigned, that the foregoing instrument consisting of five (5) pages, including the page signed by us as witnesses, was his Will and requested us to act as witnesses to it. He thereupon signed this Will in our presence, all of us being present at the same time. We now, at his request, in his presence and in the presence of each other, subscribe our names as witnesses.

Each of us is now more than eighteen (18) years of age and a competent witness and resides at the address set forth after his name.

Each of us is acquainted with MICHAEL JOSEPH JACKSON. At this time, he is over the age of eighteen (18) years and, to the best of our knowledge, he is of sound mind and is not acting under duress, menace, fraud, misrepresentation or undue influence.

We declare under penalty of perjury that the foregoing is true and correct.

Executed on July 7th, 2002 at 5 p.m., Los Angeles,
CA

_____ Residing At _____

_____ Residing At _____

_____ Residing At _____

Příloha 1B

ZÁVĚŤ

pořízená

Michaelem Josephem Jacksonem

Já, Michael Joseph Jackson, občan s trvalým bydlištěm ve státě Kalifornie, prohlašuji tuto listinu za svou závěť a ruším tímto všechny závěti a dovětky, které jsem v minulosti pořídil.

I

Prohlašuji, že nejsem ženatý. Mé manželství s Deborah Jean Rowe Jackson bylo rozvedeno. V současné době mám tři žijící děti, Prince Michael Jackson, jr., Paris Michael Katherine Jackson a Prince Michael Joseph Jackson, II. Nemám žádné jiné děti, žijící ani zemřelé.

II

Touto závětí chci odkázat veškerý svůj majetek, který lze v závěti odkázat. Výslovně se vzdávám práv ustanovit osoby, které budou s majetkem nakládat.

III

Svou pozůstalost odkazuji jednomu či více svěřenským správcům, kteří vykonávají tuto funkci v souladu s Upravenou listinou o zřízení svěřenského fondu, kterou jsem dne 22. března jako svěřenský správce a zakladatel svěřenského fondu pod názvem Michael Jackson Family Trust podepsal, a tímto jsou v této listině plně účinné všechny změny, které jsem před svou smrtí učinil. Veškerý majetek bude držen, spravován a rozdělen jako součást zmíněného svěřenského fondu v souladu s jeho podmínkami, a ne jako součást samostatného svěřenského fondu zřízeného závětí.

V případě, že je tento odkaz z jakéhokoliv důvodu neúčinný či neplatný, anebo v případě, že výše uvedený svěřenský fond zanikne nebo bude zrušen, odkazuji svůj zbylý pozůstalostní majetek jednomu či více povolaným svěřenským správcům fondu Michael Jackson Family Trust v souladu s úpravou ze dne 22. března 2002, a svěřenským správcům tímto nařizuji rozdělit, spravovat a držet majetek svěřenského fondu v souladu s jeho ustanoveními, které jsou totožné s ustanoveními obsaženými v Upravené listině a použijí se tak, jakoby tato listina byla součástí této závěti, avšak bez změn, které byly učiněny po datu pořízení této závěti a jsou proto neúčinné. Svěřenští správci včetně následně povolaného svěřenského správce budou vykonávat svou funkci bez složení jistoty za pozůstalost.

IV

Nařizují, aby všechny federální či státní dědické daně a daně z pozůstalosti (dále jen „daně“), které jsou zapříčiněny mou smrtí a které se vztahují na majetek, jež je součástí svěřenského fondu Michael Jackson Family Trust, a na pozůstalost, která přechází do uvedeného svěřenského fondu, byly v souladu s podmínkami fondu svěřenským správcem uhrazeny. Tyto daně, které se vztahují na majetek, který není upraven v této závěti, s výjimkou majetku, který je součástí výše uvedeného svěřenského fondu, uhradí nabyvatel takového majetku.

V

Povolávám Johna Branca, Johna McClaina a Barryho Siegela jako správce mé pozůstalosti. V případě, že kterýkoliv z nich zemře, odstoupí z funkce či nebude schopen či ochoten tuto funkci zastávat nebo v ní pokračovat, budou tuto funkci plnit ostatní a nebude potřeba povolát náhradníka. Správci pozůstalosti mohou kdykoliv po mé smrti povolát jednoho či více náhradníků v případě, že ani jeden ze tří jmenovaných správců nebude schopen nebo ochoten tuto funkci dále zastávat.

Termín „správci pozůstalosti“ jak je použit v této závěti bude zahrnovat jednu či více osob, které mně budou řádně zastupovat ve věcech mé pozůstalosti. Žádný jedinec vykonávající tuto funkci nemusí složit jistotu za pozůstalost.

Tímto správce pozůstalosti opravňuji k tomu, aby podle nejlepšího uvážení majetek, jak nemovitý, tak movitý, který je součástí mé pozůstalosti, prodali, pronajali, zřídili k němu zástavní právo či jej směnili, aby pokračovali v podnikání, odkoupili majetek z mé pozůstalosti, platili pojistné za pojištění, včetně životního pojištění, které je součástí mé pozůstalosti, a aby pro tyto účely vyhotovili či podepsali potřebné dokumenty včetně ověřených listin, zástavních smluv, kupních smluv a jiných. Dále správce pozůstalosti plně opravňuji k tomu, aby investovali a reinvestovali pozůstalostní fondy a majetek do jakéhokoliv druhu majetku a investic zahrnující zejména korporátní obligace a akcie, prioritní či kmenové, podíly na investičních svěřenských fondech anebo podíly na investičních společnostech, či jakýkoliv běžný svěřenský fond spravován právníkem osobou; přičemž takové investice by jinak učinili i ve svůj vlastní osobní prospěch.

VI

Není-li v této závěti či listině o zřízení svěřenského fondu, o kterém se pojednává v článku tři, uvedeno jinak, záměrně jsem nepovolal své dědice. Záměrně jsem vyloučil svou bývalou manželku Deborah Jean Rowe Jackson.

VII

V případě, že v době své smrti budu vlastnit majetek, který se nachází mimo území státu Kalifornie a bude tak nutná jeho mezistátní správa, povolávám ke správě takového majetku své vnitrostátní správce pozůstalosti jako mezistátní správce pozůstalosti. Vnitrostátní správci budou mít v souvislosti s tímto majetkem tato

dodatečná práva a privilegia, která budou vykonávat dle vlastního uvážení: zahájit mezistátní správu, provést ji a ukončit; určit případný majetek, který mezistátní správci prodají; mezistátním správcům z pozůstalosti nacházející se ve státě Kalifornie přímo uhradit platbu všech pohledávek, daní, nákladů a výdajů spojených se správou pozůstalosti, včetně kompenzace pro mezistátní správce a právních poplatků, které vznikly z důvodu vlastnictví takového majetku a jeho mezistátní správy; po ukončení mezistátní správy nařizují mezistátní správcům, aby rozdělili, převedli a předali zbylý pozůstalostní majetek vnitrostátním správcům, kteří jej v souladu s podmínkami závěti rozdělí; mým záměrem je, aby se celá pozůstalost spravovala jako jeden celek a aby vnitrostátní správci dohlíželi, bude-li to místním právem dovoleno, na řízení o mezistátní správě, které bude pro vypořádání mé pozůstalosti nezbytné.

VIII

V případě, že jsou v době mé smrti mé děti nezletilé, jmenuji svou matku Katherine Jackson za poručníka těchto nezletilých dětí ve věcech osobních i majetkových. V případě, že mne Katherine Jackson předemře či není schopna nebo ochotna zastávat funkci poručníka, jmenuji Dianu Ross jako poručníka těchto nezletilých dětí ve věcech osobních i majetkových.

Tuto závěť jsem podepsal dne _____

_____
Michael Joseph Jackson

V níže uvedený den před námi Michael Joseph Jackson, výše podepsaný, prohlásil, že výše uvedený dokument sestávající z pěti stran, včetně strany podepsané svědky, obsahuje jeho poslední vůli a požádal nás, abychom byli svědky. Poté před námi současně přítomnými svědky závěť podepsal. Na jeho žádost před ním a současně přítomnými svědky připojujeme své podpisy.

Každý z nás je starší osmnácti (18) let, je způsobilý svědčit a naše adresa je uvedena za jménem.

Každý z nás se Michaelem Josephem Jacksonem osobně zná. V současné době je starší osmnácti let a dle našeho nejlepšího vědomí jedná při plném vědomí a bez jakéhokoli cizího vlivu, nátlaku, omylu či podvodného jednání.

Jsme si vědomi možného trestního stíhání za spáchání trestného činu křivého svědectví a prohlašujeme, že je výše uvedené správné a pravdivé.

Podepsáno dne _____ v _____

_____ bytem _____

_____ bytem _____

_____ bytem _____

Příloha 2A

WILL EXAMPLE MARRIED MAN WITH NO CHILDREN ENGLISH

This Last Will and Testament is made by me **Boris Tony Jones of 37 High Street, Abbotsville, Herefordshire, HE5 7AS.**

I HEREBY REVOKE all former Wills and codicils made by me and declare this to be my Last Will ("My Will").

1. APPOINTMENT OF EXECUTORS

1.1 I APPOINT Judy Ann Jones of 37 High Street, Abbotsville, Herefordshire, HE5 7AS to be the Executrix of this my Will provided she shall survive me by 30 days but if she shall predecease me or otherwise fail to survive me by 30 days or otherwise be unable or unwilling to act then **I appoint James Edward Heath of Seaview, Helford Village, Falmouth, Cornwall TR12 6LB and Robert Tom Jones of Flint Cottage, 77 Morgun Street, Brecon, Powys LD3 7DJ** to be the Executors and Trustees of this my Will hereinafter together called my Trustees which expression shall mean the Trustees or the Trustee for the time being of this my Will whether original additional or substituted or where the context requires my Personal Representatives for the time being.

2. FUNERAL

2.1 I REQUEST that my body be **cremated** and the expenses relating to my funeral shall be a first charge on my estate. **I further request that the following hymns be sung at my funeral service, "Eternal Father strong to save" and "Guide me o thou great redeemer".**

3. LEGACIES

3.1 I GIVE the following Legacies absolutely with any tax due to be paid by my estate: **1. My yacht, "The Other Woman" to Ellen Janet Harrison of Beach House, Sandbanks, Poole, Dorset BH15 1HE 2. My Omega Seamaster Chronograph watch to John Lewis Morse of 11b Wellington Square, Oxford, Oxfordshire OX1 2JP.**

I GIVE the following Legacies absolutely and subject to tax payable by the person receiving the legacies: **1. My ordinary shares in British Telecommunications plc to Brian Adam Jones of 133a York Street, Twickenham, Middlesex TW1 3BZ.**

4. CHARITABLE LEGACIES

4.1 I GIVE Charitable Legacies to the charities listed for their general charitable purposes and I DIRECT that if any charitable or other body to which a gift is made in this my Will has changed its name or amalgamated with or transferred its assets to any other body then my Trustees shall give effect to the gift as if it had been made to the body in its changed name or amalgamated form or the body to which it had transferred its assets or as the case may be and I FURTHER DIRECT that the receipt of the person who appears to my Trustees to be the bursar treasurer or other proper officer for the time being of any charitable or other body to which any gift herein is made shall be a sufficient discharge to my Trustees: **1. One Thousand Pounds, £1,000 to The RNLI, West Quay Road, Poole, Dorset BH15 1HZ registered charity number 209603 2. Nine Hundred Pounds, £900 to The Battersea Dogs Home, 4 Battersea Park Rd, Battersea, London SW8 4AA in recognition of all the love and happiness shared with my dogs Pooch and Scruffs.**

5. PROPERTY

5.1 I GIVE the following Property absolutely and free of tax and free of any money charged or otherwise secured on the property: **Flat 3, 13. Dunworth Mews, Queensway, London W2 4BH to James Edward Heath of Seaview, Helford Village, Falmouth, Cornwall TR12 6LB.**

6. RESIDUE

6.1 I GIVE the residue of my estate both real and personal of whatsoever nature and wheresoever situated to my Trustees to hold on trust either to sell or if they think fit without being liable for any loss to retain all or any part of it and to pay my debts testamentary expenses and inheritance tax payable on or by reason of my death in respect of my estate and invest or apply what is left for the benefit of my wife/civil partner if she/he survives me by 30 days if she/he does not survive me by 30 days or if this gift or any part of it fails for any other reason then I give the residue of my estate to **James Edward Heath of Seaview, Helford Village, Falmouth, Cornwall TR12 6LB and Robert Tom Jones of Flint Cottage, 77 Morgun Street, Brecon, Powys LD3 7DJ in equal shares.**

7. EXECUTORS / TRUSTEES POWERS

7.1 MY TRUSTEES may from time to time invest in addition to their powers under the general law the balance of my estate or any part or parts thereof in any way in which they in their absolute discretion think fit in all respects as if they were the beneficial owners of such monies and may from time to time vary or transpose such investments.

7.2 THE TRUSTEES powers shall include power to borrow on the security of all or

any part of the trust fund for any purpose, power to permit any beneficiary to occupy or enjoy all or any part of the trust fund on such terms as they think fit, power to pay out of income or capital any expenses relating to the trust fund or assets comprised within it or its administration they in their absolute discretion think fit and power to exchange property for other property on such terms as the Trustees consider appropriate.

7.3 THE STATUTORY power of appropriation conferred by section 41 of the Administration of Estates Act 1925 shall be exercisable by my Trustees and they may at any time at their discretion appropriate any part of my residuary estate towards satisfaction of any legacy or any share in my residuary estate without the necessity of obtaining the consent of any person.

7.4 MY TRUSTEES shall have the power to insure against loss or damage by fire or from any other risk any property for the time being comprised in my residuary estate to any amount and even though a person is absolutely entitled to the property and to pay all premiums for any such insurance at their discretion out of the income or capital of my residuary estate or the property itself and so that any money received under any such insurance shall be applicable as if it were proceeds of sale of the property insured.

7.5 IN ANY case where my Trustees have an obligation or a discretion under the provisions of this my Will or under the general law to pay income or capital to or for the benefit of a minor they may discharge that obligation or exercise that discretion if they think fit by making payment either to a parent or guardian of the minor or to the minor personally if of the age of 18 years at least and so that their respective receipts shall be a full discharge to my Trustees who shall not be required to see to the application of any income or capital so paid.

7.6 THE APPORTIONMENT rules shall not apply to the income of the trust fund or any part of it, so that all income received by the Trustees shall be treated as accruing at the date of receipt.

7.7 I DECLARE that any of my Trustees being a Solicitor or other person engaged in any profession or business shall be entitled to charge and be paid all usual professional or other charges for business done services rendered or time spent by him or his firm in the administration of my estate or the trusts hereof including acts which a trustee not engaged in any profession or business could have done personally.

7.8 NO TRUSTEE shall be liable for any loss to the trust fund unless such loss arises as a result of the Trustee's fraud or dishonesty and in the case of professional trustees as a result of their negligence.

IN WITNESS whereof I have hereunto set my hand this **13th day of August 2011**

SIGNED by the said **Boris Tony Jones** as his last Will in the presence of us both present at the same time who at his request and in his presence and in the presence of each other have hereunto subscribed our names as witnesses.

SIGNED by the above named in our presence and by us in his

_____ Testator [*Testator sign in space provided*]

First Witness

Signed: _____

Name: **Ethel Wright**

Address: **Broomer Cottage, 88 Wallingford Street, Oxfordshire OX12 8AX**

Occupation: **Teacher**

Second Witness

Signed: _____

Name: **Grace Williams**

Address: **Flat 44, Dockview House, Redriff Road, London SE32 7LP**

Occupation: **Accountant**

Příloha 2B

VZOROVÁ ZÁVĚŤ POŘÍZENÁ BEZDĚTNÝM MUŽEM

Toto je závěť pořízená Borisem Tony Jonesem bytem 37 High Street, Abbotsville, Herefordshire, HE5 7AS.

Tímto zrušuji všechny závěti a dovětky, které jsem v minulosti pořídil, a prohlašuji tuto listinu za svou závěť.

1. Správci pozůstalosti

1.1 Za správkyni své pozůstalosti povolávám Judy Ann Jones bytem 37 High Street, Abbotsville, Herefordshire, HE5 7AS, a to v případě, že mě přežije o třicet dní; předemře-li mě anebo mne nepřezije o více než třicet dní či nebude schopna ani ochotna zastávat tuto funkci, pak za správce své pozůstalosti a svěrenského správce povolávám Jamese Edwarda Heatha bytem Seaview, Helford Village, Falmouth, Cornwall TR12 6LB a Roberta Toma Jonese bytem Flint Cottage, 77 Morgun Street, Brecon, Powys LD3 7DJ, které budu odteď v této závěti nazývat svěrenskými správci, přičemž tento termín bude zahrnovat jednoho či více správců svěrenského fondu původně povolanych, dodatečně či náhradně ustanovených anebo mé osobní zástupce tam, kde to bude kontext vyžadovat.

2. Pohřeb

2.1 Přeji si, aby mé tělo bylo zpopelněno a výdaje spojené s pohřbem byly první útratou z mé pozůstalosti. Dále si přeji, aby na mém pohřbu zazněly tyto chvalozpěvy Eternal Father strong to save a Guide me o thou great redeemer.

3. Odkazy

3.1 Odkazuji následující odkazy bez nutnosti platit daň: 1) jachtu s názvem The Other Woman Ellen Janet Harrison bytem Beach House, Sandbanks, Poole, Dorset BH15 1HE; 2) chronograf Omega Seamaster Johnovi Lewisu Morseovi bytem 11b Wellington Square, Oxford, Oxfordshire OX1 2JP.

Odkazuji následující odkazy a to včetně daně, kterou uhradí odkazovník: 1) kmenové akcie společnosti British Telecommunications plc Brianu Adamu Jonesovi bytem 133a York Street, Twickenham, Middlesex TW1 3BZ.

4. Odkazy neziskovým organizacím

4.1 Uvedeným neziskovým organizacím odkazuji následující odkazy k jejich obecným dobročinným účelům a vyžaduji, aby mí svěrenští správci předali můj odkaz tomu charitativnímu či jinému orgánu, kterému byl původně touto závětí určen i v případě, že tento orgán změnil název, formu či převedl svůj majetek na jiný

orgán; dále nařizují, aby osoba, která daný odkaz přijme a bude jednat s mými svěřenskými správci, byla pokladníkem či jiný oprávněným úředníkem charitativního či jiného orgánu, jemuž je dar určen, a přijetí onoho odkaz bude dostačující pro osvobození mých správců od jejich závazků: 1. tisíc liber organizaci The RNLI se sídlem West Quay Road, Poole, Dorset BH15 1HZ, IČ 209603; 2. devět set liber útulku The Battersea Dogs Home se sídlem 4 Battersea Park Rd, Battersea, London SW8 4AA na důkaz mé lásky k mým psům jménem Pooch a Scruffs.

5. Majetek

5.1 odkazuji následující majetek bez daně, jiných poplatků či zástavního práva: bytovou jednotku na adrese 3, 13. Dunworth Mews, Queensway, London W2 4BH Jamesi Edwardu Heathovi bytem Seaview, Helford Village, Falmouth, Cornwall TR12 6LB.

6. Zbylý pozůstalostní majetek

6.1 Veškerý svůj zbylý pozůstalostní majetek odkazuji svým svěřenským správcům, aby jej spravovali a prodali jej, anebo, uznají-li to za vhodné, si jej všechen ponechali anebo jeho část, s tím, že nebudou odpovědni za žádnou ztrátu, a uhradí tak mé dluhy, náklady spojené se správou pozůstalosti a dědickou daň vzniklou z důvodu mé smrti a v souvislosti s mou pozůstalostí; zbylý majetek investují či použijí ve prospěch mé manželky/partnera, přežije-li mne o více než třicet dní; nestane-li se tak anebo ji dar nepřipadne z jakéhokoliv jiného důvodu, pak odkazuji svůj zbylý pozůstalostní majetek Jamesi Edwardu Heathovi bytem Seaview, Helford Village, Falmouth, Cornwall TR12 6LB a Robertu Tomovi Jonesovi bytem Flint Cottage, 77 Morgun Street, Brecon, Powys LD3 7DJ rovným dílem.

7. Práva správců pozůstalosti a svěřenských správců

7.1 Mí svěřenští správci mohou nad rámec svých práv, která jsou v souladu s obecným právem, dle potřeby investovat zůstatek z mé pozůstalosti, nebo jeho část, jakýmkoliv způsobem, který budou ve všech směrech považovat za vhodný, a zároveň budou činit tak, jakoby oni sami byli obmyšlenými vlastníky těchto finančních prostředků; také mohou, čas od času, tyto investice obměňovat či přemísťovat.

7.2 Práva svěřenských správců budou zahrnovat právo vzít si půjčku se zřízením zástavního práva k celému fondu nebo jeho části, a to pro jakékoliv účely, právo povolit obmyšlenému využívat celý fond nebo jeho část za takových podmínek, jaké uznají za vhodné, právo uhradit z příjmu nebo kapitálu veškeré výdaje spojené se svěřenským fondem, jeho správou nebo majetkem, který je jeho součástí, považují-li to za vhodné, a právo vyměnit majetek za jiný, a to za takových podmínek, za jakých to budou správci svěřenského fondu považovat za přiměřené.

7.3 Podle paragrafu 41 zákona Administration of Estates Act 1925 budou mít svěřenští správci ze zákona právo přidělit majetek a podle vlastního uvážení mohou

kdykoliv přidělit jakoukoliv část mého zbylého pozůstalostního majetku v zájmu uspokojení jakéhokoliv odkazu či podílu na mém zbylém pozůstalostním majetku, a to bez nutnosti svolení jiné osobou.

7.4 Svěřenští správci mají právo pojistit zbylý pozůstalostní majetek před ztrátou, požárem nebo jiným rizikem a to do jakékoliv výše; v případě, že má dotyčná osoba absolutní nárok na majetek a pojistné bude dle vlastního uvážení hradit z příjmu či kapitálu mého zbylého pozůstalostního majetku nebo majetku samotného, jakákoliv peněžitá částka plynoucí z takového pojištění bude považována za výnos z prodeje pojištěného majetku.

7.5 Jsou-li svěřenští správci zavázáni ustanoveními této závěti nebo obecným právem vyplatit příjem nebo kapitál ve prospěch nezletilé osoby, mohou být tímto závazkem zproštěni, pokud tak uznají za vhodné, vyplacením dané částky rodiči nebo poručníkovi nezletilé osoby anebo přímo této osobě, dosáhla-li věku osmnácti let; potvrzení o přijetí této částky zcela osvobodí svěřenské správce od tohoto závazku, a nebudou muset dohlédnout na použití takto vyplaceného příjmu či kapitálu.

7.6 Pravidla rozdělení majetku se nebudou vztahovat na příjmy ze svěřenského fondu ani žádné jeho části; veškerý příjem, který správci svěřenského fondu obdrží, bude ode dne získání potvrzení o jeho přijetí považován za narůstající.

7.7 Prohlašuji, že každý z mých svěřenských správců, který je advokátem anebo vykonává jakoukoliv jinou profesi, bude mít právo na uhrazení všech poplatků spojených s vykonáváním této profese, v rámci které se staral o správu mé pozůstalosti či svěřenských fondů, což zahrnuje úkony, které by svěřenský správce mohl učinit osobně, nevykonával-li by onu profesi.

7.8 Žádný ze svěřenských správců neponese odpovědnost za jakoukoliv ztrátu na svěřenském fondu, nevznikne-li však tato ztráta jako následek podvodného jednání a nečestnosti správce anebo jeho nedbalosti, nachází-li se v pozici profesionálního správce.

Na důkaz čehož jsem závět vlastní rukou podepsal dne _____ .

Na žádost pořizovatele závěti Borise Tonyho Jonese svým podpisem stvrzujeme, že před námi současně přítomnými svědky pořizovatel závěti svou závět podepsal a prohlásil, že se jedná o jeho poslední vůli.

Podepsáno výše uvedeným pořizovatelem a svědky ve vzájemné přítomnosti.

Svědék

Podpis: _____

Jméno: Ethel Wright

Adresa: Broomer Cottage, 88 Wallingford Street, Oxfordshire OX12 8AX

Povolání: učitelka

Svědék

Podpis: _____

Jméno: Grace Williams

Adresa: Byt 44, Dockview House, Redriff Road, London SE32 7LP

Povolání: účetní

Příloha 3A

LAST WILL AND TESTAMENT OF

_____
[Name of Testator]

I, _____ [Name of Testator], a resident of _____, **Virginia**, being of sound and disposing mind and memory and over the age of eighteen (18) years or lawfully married or having been lawfully married or a member of the armed forces of the United States or a member of an auxiliary of the armed forces of the United States or a member of the maritime service of the United States, and not being actuated by any duress, menace, fraud, mistake, or undue influence, do make, publish, and declare this to be my last Will, hereby expressly revoking all Wills and Codicils previously made by me.

I. MARRIAGE AND CHILDREN

I am married to _____, and all references in this Will to my _____ [husband or wife] are references to _____ [him or her]. I have the following children:

Name _____	Date of Birth _____
Name _____	Date of Birth _____
Name _____	Date of Birth _____
Name _____	Date of Birth _____

II. EXECUTOR: I appoint _____ as Executor of this my Last Will and Testament and provide if this Executor is unable or unwilling to serve then I appoint _____ as alternate Executor. My Executor shall be authorized to carry out all provisions of this Will and pay my just debts, obligations and funeral expenses.

III. GUARDIAN: In the event I shall die as the sole parent of minor children, then I appoint _____ as Guardian of said minor children. If this named Guardian is unable or unwilling to serve, then I appoint _____ as alternate Guardian.

IV. SIMULTANEOUS DEATH OF SPOUSE: In the event that my _____ [wife or husband] shall die simultaneously with me or there is no direct evidence to establish that my _____ [wife or husband] and I died other than simultaneously, I direct that I shall be deemed to have survived my _____ [wife or husband], notwithstanding any provision of law to the contrary, and that the provisions of my Will shall be construed on such presumption.

V. SIMULTANEOUS DEATH OF BENEFICIARY: If any beneficiary of this Will, including any beneficiary of any trust established by this Will, other than my

_____ [wife or husband], shall die within 30 days of my death or prior to the distribution of my estate, I hereby declare that I shall be deemed to have survived such person.

VI. BEQUESTS:

I will, give, and bequeath unto the persons named below, if he or she survives me, the Property described below:

Name _____
Address _____
Relationship _____
Property _____

Name _____
Address _____
Relationship _____
Property _____

If a named beneficiary to this Will predeceases me, the bequest to such person shall lapse, and the property shall pass under the other provisions of this Will. If I do not possess or own any property listed above on the date of my death, the bequest of that property shall lapse.

VII. ALL REMAINING PROPERTY; RESIDUARY CLAUSE: I give, devise, and bequeath all of the rest, residue, and remainder of my estate, of whatever kind and character, and wherever located, to my _____ [wife or husband], provided that my _____ [wife or husband] survives me. I make no provision for my children, knowing that, as their parent, my _____ [wife or husband] will continue to be mindful of their needs and requirements. If my _____ [wife or husband] does not survive me, then I give, devise, and bequeath all of the rest, residue, and remainder of my estate, of whatever kind and character, and wherever located, to my children per share, but if any child predeceases me, then his or her share will pass, per share, to his or her lineal descendants, natural or adopted, if any, who survive me; but if there are none, then his or her share will lapse and pass equally as part of the shares of my other named children; but if none of my named children survives me or leaves a lineal descendant who survives me, then according to the order of intestate succession in the Commonwealth of Virginia.

VIII. ADDITIONAL POWERS OF THE EXECUTOR: My Executor shall have the following additional powers with respect to my estate, to be exercised from time to time at my Executor's discretion without further license or order of any court.

IX. WAIVER OF BOND, INVENTORY, ACCOUNTING, REPORTING AND APPROVAL: My Executor and alternate Executor shall serve without any bond, and I hereby waive the necessity of preparing or filing any inventory, accounting, appraisal, reporting, approvals or final appraisement of my estate. I direct that no expert appraisal be made of my estate unless required by law.

X. OPTIONAL PROVISIONS: I have placed my initials next to the provisions below that I adopt as part of this Will. Any unmarked provision is not adopted by me and is not a part of this Will.

_____ If any beneficiary to this Will is indebted to me at the time of my death, and the beneficiary evidences this debt by a valid Promissory Note payable to me, then such person's portion of my estate shall be diminished by the amount of such debt.

_____ Any and all debts of my estate shall first be paid from my residuary estate. Any debts on any real property bequeathed in this Will shall be assumed by the person to receive such real property and not paid by my Executor.

_____ I direct that my remains be cremated and that the ashes be disposed of according to the wishes of my Executor.
I direct that my remains be cremated and that the ashes be disposed of in the following manner:

XI. CONSTRUCTION: The term "testator" as used in this Will is deemed to include me as Testator or Testatrix. The pronouns used in this Will shall include, where appropriate, either gender or both, singular and plural.

XII. SEVERABILITY AND SURVIVAL: If any part of this Will is declared invalid, illegal, or inoperative for any reason, it is my intent that the remaining parts shall be effective and fully operative, and that any Court so interpreting this Will and any provision in it construe in favor of survival.

IN WITNESS WHEREOF, I, _____
[Name of Testator], hereby set my hand to this last Will, on each page of which I have placed my initials, on this _____ day of _____, 20____ at _____,
Commonwealth of Virginia.

_____ [Signature]
_____ [Printed or typed name of Testator]
_____ [Address of Testator, Line 1]
_____ [Address of Testator, Line 2]

WITNESSES

The foregoing instrument, consisting of _____ pages, including this page, was signed in our presence by _____ [name of Testator] and declared by _____ [him or her] to be _____ [his or her] last Will. We, at the request and in the presence of _____ [him or her] and in the presence of each other, have subscribed our names below as witnesses. We declare that we are of sound mind and of the proper age to witness a will, that to the best of our knowledge the testator is of the age of majority, or is otherwise legally competent to make a will, and appears of sound mind and under no undue influence or constraint. Under penalty of perjury, we declare these statements are true and

correct on this _____ day of _____, 20____ at _____ ,
Commonwealth of Virginia.

_____ [Signature of Witness]
_____ [Printed or typed name of Witness]
_____ [Address of Witness, Line 1]
_____ [Address of Witness, Line 2]

Příloha 3B

ZÁVĚŤ

pořízená

(jméno pořizovatele závěti)

Já, _____ (jméno pořizovatele závěti), bytem _____ (adresa) ve Virginii, starší 18 let anebo právoplatně sezdaný/á či v minulosti právoplatně sezdaný/á, členem armády Spojených států, členem pomocné jednotky armády Spojených států anebo členem námořní služby Spojených států při plném vědomí a bez jakéhokoliv cizího vlivu, nátlaku, omylu či podvodného jednání prohlašuji tuto listinu za svou závěť a výslovně tímto zrušuji všechny závěti a dovětky, které jsem v minulosti pořídil/a.

I. Manželství a děti

Uzavřel/a jsem manželství s _____ (jméno manžela/manželky) a kdekoliv se v této závěti pojednává o mém manželovi / mé manželce, míní se jím/jí právě on/ona.

Jsem rodičem těchto dětí:

Jméno _____ datum narození _____

Jméno _____ datum narození _____

Jméno _____ datum narození _____

Jméno _____ datum narození _____

II. Správce pozůstalosti

Za správce své pozůstalosti povolávám _____ (jméno správce pozůstalosti) a pokud tato osoba není schopna či ochotna zastávat tuto funkci, pak za správce povolávám _____ (jméno správce pozůstalosti). Povoláný správce pozůstalosti je oprávněn konat podle ustanovení v této závěti a uhradit mé dluhy, závazky a výdaje spojené s pohřbem.

III. Poručník

Zemřu-li jako jediný rodič nezletilých dětí, jmenuji za poručníka těchto nezletilých dětí _____ (jméno poručníka). V případě, že tento poručník není schopen či

ochoten zastávat tuto funkci, pak za poručníka jmenuji _____ (jméno poručníka).

IV. Souběžná smrt manžela/manželky

Zemře-li můj manžel / má manželka souběžně se mnou anebo neexistuje-li přímý důkaz, že jsme zemřeli jinak než souběžně, pak platí, že jsem manžela/manželku přežil/a, nehledě na jakákoliv právní ustanovení, která by prosazovala opak; ustanovení této závěti budou vykládána na základě tohoto předpokladu.

V. Souběžná smrt obmyšleného

Zemře-li jakýkoliv obmyšlený, vyjma mého manžela/manželky, z této závěti, včetně obmyšleného ze svěřenského fondu zřízeným touto závětí, do třiceti dnů od mé smrti nebo rozdělení mé pozůstalosti, pak platí, že jsem takovou osobu přežil/a.

VI. Odkázaný majetek

V případě, že mne přežijí, odkazuji níže jmenovaným osobám uvedený majetek.

Jméno _____

Adresa _____

Vztah _____

Majetek _____

Jméno _____

Adresa _____

Vztah _____

Majetek _____

Pokud mě obmyšlený z této závěti předemře, jeho podíl na pozůstalosti propadne a majetek bude převeden podle ustanovení v této závěti. V případě, že ve dne své smrti nebudu výše uvedený majetek vlastnit, odkaz takového majetku taktéž propadne.

VII. Zbylý pozůstalostní majetek

Veškerý svůj pozůstalostní majetek odkazuji svému manželovi / své manželce ____ (jméno manžela/manželky), přežije-li mne. Věřím, že jako dbalý rodič můj manžel/manželka zohlední požadavky a potřeby mých dětí, a proto jim nic neodkazuji. V případě, že mě můj manžel / má manželka předemře, odkazuji veškerý zbylý pozůstalostní majetek svým dětem rovným dílem; pokud mě některé z dětí předemře, pak jeho podíl připadne jeho přímým potomkům, vlastním či adoptovaným, kteří mě přežijí; nemá-li žádné potomky, pak jeho podíl propadne a bude rovnoměrně rozdělen mezi mé ostatní uvedené děti; pokud mne mé děti předemřou ani nezanechají přímé potomky, kteří mě přežijí, pak bude s mým zbylým majetkem nakládáno podle zákonné dědické posloupnosti platné ve státě Commonwealth of Virginia.

VIII. Dodatečná práva správce pozůstalosti

S ohledem na mou pozůstalost bude mít správce pozůstalosti tato dodatečná práva, která bude dle vlastního uvážení a bez nutnosti povolení či příkazu soudu, vykonávat.

IX. Jistota, soupis pozůstalosti, účetnictví, hlášení a schválení

Po žádném z mých správců pozůstalosti nebude požadováno, aby složil jistotu za pozůstalost, a zprošťuji je tímto povinností provést soupis pozůstalosti, vést účetnictví, posouzení hodnoty majetku, hlášení, schvalování a konečné posouzení hodnoty mé pozůstalosti. Nebude-li to zákonem vyžadováno, nařizují, aby nebylo provedeno znalecké posouzení hodnoty mé pozůstalosti.

X. Nepovinná ustanovení

Níže uvedená ustanovení jsem opatřil/a svými iniciály a přijímám je jako nedílnou součást této závěti. Jakékoliv ustanovení, které jsem v této závěti neuvedl/a, není její součástí.

_____ Dluží-li mi v době mé smrti jakýkoliv obmyšlený z této závěti finanční prostředky a doloží-li tento dluh platným úpisem o dlužné částce, pak podíl z pozůstalosti patřící této osobě bude snížen o výši tohoto dluhu.

_____ Všechny mé dluhy budou z mého zbylého pozůstalostního majetku uhrazeny prioritně. Dluhy na nemovitém majetku, jež je touto závětí odkázán, převezme osoba, které takový majetek připadne, a ne správce pozůstalosti.

_____ Přeji si, aby mé tělo bylo zpopelněno, a s popelem bude nakládáno dle přání správce pozůstalosti.

Přeji si, aby mé tělo bylo zpopelněno, a s popelem se bude nakládat následujícím způsobem:

XI. Výklad

Termín „pořizovatel závěti“, jak je použit v této závěti, bude zahrnovat mě jako pořizovatele či pořizovatelku závěti. Zájmena použita v této závěti budou zahrnovat rod mužský, ženský nebo oba, v jednotném a množném čísle.

XII. Důsledky neplatnosti

V případě, že jakákoliv část této závěti bude z jakéhokoliv důvodu prohlášena za neplatnou, nezákonnou nebo neúčinnou, je mým záměrem, aby zbylé části byly plně účinné, a soud, jež bude tuto závěť a její ustanovení vykládat, se přikloní k jejich platnosti.

Na důkaz čehož jsem já, _____ (jméno pořizovatele závěti), na každou stranu závěti uvedl své iniciály a závěť vlastní rukou podepsal dne _____ v _____, stát Commonwealth of Virginia.

Svědci

Na žádost pořizovatele závěti svým podpisem stvrzujeme, že před námi současně přítomnými svědky pořizovatel závěti _____ (jméno pořizovatele závěti) svou závěť, sestávající z ( ) stran včetně této strany, podepsal a prohlásil, že se jedná o jeho poslední vůli. Prohlašujeme, že jsme při plném vědomí a věkově způsobilí svědčit; dále prohlašujeme, že je pořizovatel závěti, dle našeho nejlepšího vědomí, zletilý či jinak právně způsobilý pořídit závěť a jedná při plném vědomí a bez jakéhokoliv cizího vlivu či nátlaku. Jsme si vědomi možného trestního stíhání za spáchání trestného činu křivého svědectví a prohlašujeme, že jsou tato prohlášení správná a pravdivá; dne _____ ve státě Commonwealth of Virginia _____.

_____ (Podpis svědka)

_____ (Jméno svědka)

_____ (Adresa)

Příloha 4A

LAST WILL AND TESTAMENT

THIS IS THE LAST WILL AND TESTAMENT of me,

_____.

1. I HEREBY REVOKE all wills and testamentary dispositions of every nature and kind whatsoever by me heretobefore made.

2. I NOMINATE, CONSTITUTE, AND APPOINT, my husband,
_____, to be the sole Executor and Trustee of this my Will. If he is unable or unwilling to act, I THEN NOMINATE, CONSTITUTE AND APPOINT _____ to be the sole Executor and Trustee of this my Will.

3. I GIVE, DEVISE, AND BEQUEST all my property of every nature and kind and wheresoever situate, including any property over which I may have a general power of appointment to my said Trustee upon the following trusts, namely:

a) To use his or her discretion in the realization of my estate, with power to my Trustee to sell, call in and convert into money any part of my estate not consisting of money at such time or times in such manner and upon such terms, and either for cash or credit or for part cash and part credit as my said Trustee in his or her absolute discretion may decide upon, or to postpone such conversion of my estate or any part or parts thereof for such length of time as he or she may think best, and I hereby declare that my trustee shall have a separate and substantive power to retain any of my investments or assets in the form existing at the date of my death at his or her absolute discretion without responsibility for loss to the intent that investments or assets so retained shall be deemed to be authorized investments for all purposes of this my Will.

b) To use his or her discretion in making elections with power to make all such elections as he or she shall deem in his or her absolute discretion to be in the best

interests of my estate as a whole, and specifically, and elections as may be necessary under The Income Tax Act and the provisions thereof from time to time in force.

c) To make any division of my estate or set aside or pay any share or interest therein, either wholly or in part, in the assets forming my estate at the time of my death or at the time of such division, setting aside or payment, and I declare that my trustees shall, in their absolute discretion, fix the value of my estate or any part thereof for the purpose of making any such division. setting aside or payment, and their decision shall be final and binding upon all persons concerned. In fixing the value of the assets of my estate, I direct my Trustee to keep an even hand and I direct them to take into account not only fair market value of capital property but also its adjusted cost base.

d) To make a distribution of assets according to the items of this my Will if, in their opinion, there is no further liability for any taxes even though they have not obtained a clearance. My Trustees may, if they consider it advisable, make any such distribution, and as a condition for so doing shall have the right to ask for and receive signed indemnification from the beneficiaries to whom any such distributions are made.

e) To pay my just debts, funeral, and testamentary expenses, and all estate, legacy, succession and inheritance taxes and duties (if any), whether imposed by or pursuant to the law of any domestic or foreign jurisdiction whatsoever, that may be payable in connection with the property passing (or deemed to pass by any governing law) on my death or in connection with any insurance on my life or in connection with any gift or benefit given or provided by me either in my lifetime or by the survivorship or by this my Will or any Codicil thereto, and whether such taxes and duties payable in respect of estates or interests which fall into possession at my death or any subsequent time; and I hereby authorize my Trustees to commute or repay any such taxes or duties.

f) To pay or transfer the residue of my estate to my beloved husband, for his own use absolutely.

g) provided that if my husband should die before myself, to give that share in equal portions to my sisters and brothers alive at the time of my death, for their own use absolutely.

4. I DECLARE that in this my will the term 'trustee' or 'trustees' and all references thereto shall (where the context so permits) mean and include the Executor, the Executrix, the Executors, the Trustee, the Trustees for the time being hereof, whether original, additional, or substitutional, and shall be construed accordingly.

5. If any person shall become entitled to any share in this my Estate before attaining the age of majority, the share of such person shall be paid to the parents, or parents, or trustee, or guardian (as the case may be) of that person, in trust for that minor; and the receipt signed by that parent, or parent(s), or trustee, or guardian (as the case may be) shall be sufficient to discharge my trustee of his or her obligations under this my will.

IN TESTIMONY WHEREOF I have to this my Last Will and Testament written upon this and the preceding pages of paper, subscribed my name this _____ day of _____, A.D. 20____.

SIGNED, PUBLISHED, AND DECLARED by the said Testator as and for the Testator's Last Will & Testament, in the presence of us, both present at the same time, who, at the Testator's request, in the Testator's presence and in the presence of each other, have hereunto subscribed our names as witnesses.

_____
witness

_____
witness

Příloha 4B

ZÁVĚŤ

Toto je závěť pořízená _____ .

1. Tímto zrušuji veškeré závěti a pořízení pro případ smrti, které jsem v minulosti pořídila.

2. Za jediného správce pozůstalosti a svěřenského správce povolávám svého manžela _____ . Nebude-li můj manžel schopen či ochoten zastávat tuto funkci, pak za jediného správce pozůstalosti a svěřenského správce povolávám _____ .

3. Veškerý svůj majetek, a to včetně jakéhokoliv majetku, u něhož mám právo ustanovit osobu, která bude s tímto majetkem nakládat, odkazuji svému svěřenskému správci, pokud se jedná o následující svěřenské fondy:

a) Uvážlivě spravovat mou pozůstalost s právem prodat, vyžadovat vrácení a zpeněžit jakoukoliv část pozůstalosti, která zpeněžená není, a to jak v hotovosti, na splátky nebo obojím způsobem, a to kdykoliv, takovým způsobem a za takových podmínek, za jakých se svěřenský správce po náležité úvaze rozhodne; zároveň může takovou přeměnu majetku oddálit na tak dlouhou dobu, jakou bude považovat za vhodné; tímto prohlašuji, že svěřenský správce bude mít zvláštní práva ponechat si dle vlastního uvážení kterékoliv mé investice či majetek, které budou v den mé smrti existovat, a neponese odpovědnost za ztrátu, jelikož takto nabyté investice či majetek budou pro účely této závěti považovány za investice učiněné v souladu se svěřenským fondem.

b) Uvážlivě rozhodovat o mé pozůstalosti jak obecně, tak ve specifických případech, a činit tak v tom nejlepším zájmu, který uzná za vhodné, a stejným způsobem konat i v souvislosti se zákonem The Income Tax Act a jeho pozdějších platných předpisů, bude-li to nutné.

c) Jakýmkoliv způsobem rozdělit mou pozůstalost, odložit či vyplatit jakýkoliv podíl na ni, a to celkově či po částech, co se týká majetku, jež bude tvořit onu pozůstalost v době mé smrti či v době onoho rozdělení, odložení nebo vyplacení, a prohlašuji, že mí svěřenští správci s nejlepší rozvahou posoudí hodnotu majetku v mé pozůstalosti, aby mohli učinit ono rozdělení, odložení či vyplacení, a jejich rozhodnutí bude závazné pro všechny dotčené osoby. Svým správcům nařizuji, aby při posouzení hodnotu majetku rovnoměrně a vzali v úvahu jak reálnou tržní hodnotu kapitálového majetku, tak jeho nákladovou základnu.

d) Rozdělit majetek podle položek uvedených v této závěti, není-li příslušný majetek, dle jejich názoru, předmětem daní, i přesto, že od nich nebyl přímo osvobozen. Považují-li to správci svěřenského fondu za vhodné, mohou učinit jakékoliv majetkové rozdělení, za které mají právo od obmyšlených osob požadovat podepsané prohlášení o náhradě škody.

e) Uhradit všechny mé dluhy, náklady spojené s pohřbem a správou pozůstalosti, dědickou daň a daň z pozůstalosti, kterou je podle domácí či zahraniční soudní příslušnosti nutné uhradit v souvislosti s převodem majetku (který je podle rozhodného práva považován za převedený) z důvodu mé smrti, anebo v souvislosti s mým životním pojištěním nebo darem, který jsem daroval během svého života, poskytl právem přeživšího na společný majetek či odkázal v této závěti nebo dovětku; tímto zmocňuji své svěřenské správce k tomu, aby uhradili veškeré daně a jiné závazky, jež souvisí s majetkem a podíly na majetku, jejichž vlastníkem jsem byl/a v době své smrti či poté.

f) Vyplatit či převést zbylý pozůstalostní majetek na mého milovaného manžela pro jeho vlastní užitek

g) Zemře-li můj manžel dříve než já, rovnoměrně rozdělit jeho podíl mezi mé sestry a bratry, kteří budou v době mé smrti stále naživu.

4. Prohlašuji, že termíny „svěřenský správce“ či „svěřenští správci“ a všechny reference k těmto termínům budou dle kontextu pro účely této závěti od této doby zahrnovat jednoho a více správců či správkyn pozůstalosti a jednoho či více

svěřenkých správců, ať se jedná o původně povolané, dodatečně povolané či náhradní správce, a tyto termíny tak budou náležitě vykládány.

5. Získá-li právo na podíl z mé pozůstalosti nezletilá osoba, bude tento podíl vyplacen rodiči, rodičům, svěřenskému správci nebo případně poručníkovi této osoby; potvrzení o vyplacení podílu podepsané rodičem, rodiči, případně poručníkem bude dostačující k tomu, aby osvobodilo svěřenského správce od jeho závazků vyplývajících z této závěti.

Na důkaz čehož jsem na této a předchozích stránkách sepsal svou závěť a připojuji svůj podpis dne _____ .

Na žádost pořizovatele závěti svým podpisem potvrzujeme, že před námi současně přítomnými svědky pořizovatel závěti svou závěť podepsal a prohlásil, že se jedná o jeho poslední vůli.

_____
Svěddek

_____
Svěddek

Příloha 5A

Notářský zápis

..... Sepsaný v místě úkonu v Nemocnici s poliklinikou v Havířově, příspěvková organizace na adrese Havířov, Město, Dělnická 1132/24 dne třetího dubna roku dva tisíce patnáct (3. 4. 2015) notářkou JUDr. Vlastou Hoderovou, se sídlem v Havířově, kancelář Havířov, Město, Nám. Republiky 1521/1b.....

..... Dnešního dne požádal notářku níže uvedený účastník, který výslovně prohlašuje, že je způsobilý samostatně právně jednat v rozsahu právního jednání, o němž je tento notářský zápis sepsán a který svou totožnost prokázal platným občanským průkazem.....

Paní XXX, rozená XXX, narozená XXX v XXX, okr. XXX, r. č. XXX, bytem XXX, vdova.....

a činí do notářského zápisu toto:.....

Závěť

..... Já, podepsaná XXX, činím právní jednání, pořízení pro případ své smrti, po náležité úvaze, bez jakéhokoliv cizího vlivu nebo nátlaku, projevuji svou vážnou vůli takto: osobně **povolávám za dědice** veškerých svých movitých i nemovitých věcí XXX, narozenou dne XXX, bytem XXX.

..... Beru na vědomí ustanovení §1642 a §1643 a násl. občanského zákoníku o nepominutelných dědicích. ....

..... O tomto právním jednání byl tento notářský zápis sepsán, po přečtení účastníkem výslovně schválen a přede mnou, notářem, podepsán. ....

XXX, v.r. ....

/L.S./ JUDr. Vlasta Hoderová, notářka v Havířově ..... JUDr. Vlasta Hoderová,
notářka, v.r.

Příloha 5B

Notarial Deed

..... Notarial Deed written in Havířov Hospital and Polyclinic, a state funded institution with the address Dělnická 1132/24, Havířov-Město being the place of act, on third April 2015 by the notary JUDr. Vlasta Hoderová, registered office Nám. Republiky 1521/1b, Havířov-Město.

..... On this day the notary was asked by the below stated party, who expressly declared to have the capacity to make juridical acts for the purposes of this juridical act, about which this notarial deed is written , and whose identity was proved by his / her valid identity card.

Mrs XXX, maiden surname XXX, born XXX in XXX, personal identification number XXX, residing at XXX, widowed.....

makes the following juridical act as recorded by this Notarial Deed: .....

Last Will

..... I, signed XXX, make after proper deliberation and not actuated by any duress or undue influence this juridical act – testamentary disposition. I hereby express my serious will as follows: I personally nominate XXX, born XXX, residing at XXX, to be the heir of all of my real and personal property.

.....I understand sections 1642 and 1643 of the Civil Code about the forced heirs.

.....This juridical act was recorded by means of this Notarial Deed which, after being read, was expressly approved of by the party and in the presence of me, the notary, it was signed.

XXX, m. p. ....

/L.S./ JUDr. Vlasta Hoderová, the notary in Havířov ..... JUDr. Vlasta Hoderová, the notary, m. p.

Příloha 6A

ZÁVĚŤ A LISTINA O VYDĚDĚNÍ

Já níže podepsaný ..... , r. č. .... , bytem ..... , při plném vědomí, po zralém uvážení a bez cizího nátlaku pořizuji tuto svou závěť.

Po své smrti odkazuji veškerý svůj majetek, a to zejména . své dceři ..... , r. č. .... , bytem .....

Zároveň touto listinou vyděd'uji ve smyslu ust. § 469a odst. 1), písm. a) a b) občanského zákoníku svoji dceru ..... , mně neznámého pobytu, neboť moje dcera o mne neprojevuje takový zájem, který by jako můj potomek projevovat měla a neposkytuje mi pomoc v nemoci a stáří. V letošním roce u mě byla zjištěna vážná nemoc, při které jsem byl již 2x hospitalizován a jsem ve velmi špatném stavu. Dcera mi neposkytuje pomoc v nemoci, kterou velmi nutně potřebuji, nenavštívuje mě, nevolá mi. Dcera mi nevolá, nenavštívuje mě, neprojevuje o mě žádný zájem, nenapíše mi ani přání k narozeninám. Nezajímá se o můj zdravotní stav ani o můj život. Z těchto důvodů jsem se rozhodl ji vydědit.

Výslovně stanovuji ve smyslu ust. § 469a odst. 2) občanského zákoníku, aby se důsledky vydědění vztahovaly i na její potomky.

Současně ruším veškeré své případné závěti dřívější.

V Ostravě dne .....

.....
Podpis

My, níže podepsaní svědci, prohlašujeme, že dnešního dne před námi současně přítomnými svědky pořizovatel závěti ..... tuto závěť podepsal a současně výslovně projevilo, že tato listina obsahuje jeho poslední vůli. Prohlásil, že toto je jeho poslední vůle.

V ..... dne .....

nar., bytem .....

nar., bytem .....

SVĚDKEM nesmí být osoba blízká, dědic, nebo osoba blízká dědici.

Příloha 6B

**LAST WILL
AND
DISINHERITANCE DEED**

I, undersigned ..... , personal identification number ....., residing at .....
being of sound mind and not actuated by any duress or undue influence make, after
proper deliberation, this my Will.

After my death I give all of my property, especially ....., to my daughter
....., personal identification number ..... , residing at .....

*By this deed I also disinherit in accordance with section 469a, 1), a) and b) of the
Civil Code my daughter ....., whose residence is unknown to me, since my
daughter does not express any interest in me, which she should express as being my
descendant, nor does she provide me with aid in illness and old age. This year I was
diagnosed serious illness due to which I have already been admitted to hospital twice
and I am in very bad condition. My daughter does not provide me with any aid in my
illness, which I very badly need, she does not visit me or call me. My daughter does
not call me, visit me, nor does she express any interest in me or send me a birthday
card. She does not care about my health condition or my life. For these reasons I
decided to disinherit her.*

*I expressly specify in accordance with section 469a 2) of the Civil Code that the
consequences of disinheritance apply to her offspring.*

I hereby revoke all wills previously made by me.

In Ostrava .....

.....

Signature

We, undersigned witnesses, declare that on this day the Testator ..... signed this
Will in our presence, all of us being present at the same time, and expressly declared
this document to be his last will. He declared that this is his last will.

Signed on this day of ..... in .....

born, residing at .....

born, residing at .....

The **WITNESS** must not be a next of kin, the heir or, the next of kin to the heir.

Příloha 7A

ZÁVĚŤ

I.

Já, níže podepsaný František Vomáčka, r. č. 600826/1220, bytem Jiráskova 11, Olomouc, pořízují po zralém úsudku závěť a odkazují svému bratrovi Jaroslavovi Vomáčkovi, r. č. 591110/3217, bytem Metropolitní 42, Zbiroh, následující:

- rodinný dům č. p. 902, Slezká 17, Olomouc, postavený na pozemku č. 13 spadající pod katastrální území Olomouc
- obchodní podíl ve společnosti IT Solution, s.r.o., se sídlem Praha 2, Veselská 83, IČ: 820 87 91

II.

Já, níže podepsaný František Vomáčka, r. č. 600826/1220, bytem Jiráskova 11, Olomouc, pořízují po zralém úsudku závěť a odkazují své sestře Šárce Svobodové, r. č. 641224/7014, bytem Brněnská 71, Unhošť, následující:

- automobil značky Škoda Octavia, rok výroby 2003, SPZ 1M2 00-22
- obraz Vrabci na střeše, jenž byl namalován roku 1911 malířem Josefem Kalinou

III.

Já, níže podepsaný František Vomáčka, r. č. 600826/1220, bytem Jiráskova 11, Olomouc, pořízují po zralém úsudku závěť a odkazují svému synovi Petrovi Vomáčkovi, r. č. 820529/9839, bytem Stránská 205, Olomouc, následující:

- rodinný podnik Truhlářství Vomáčka, s.r.o., se sídlem Olomouc, Troubská 839, IČ: 958 44 05
- domácí kino Bose Video Wave l 46“ včetně příslušenství

IV.

V případě, že by můj bratr Jaroslav Vomáčka z jakéhokoliv důvodu nedědil, ustanovuji svou neteř, slečnu Anežku Bahenskou, r. č. 701022/5420, bytem Metropolitní 42, Zbiroh, náhradním dědicem v plném rozsahu.

V.

V případě, že by má sestra Šárka Svobodová z jakéhokoliv důvodu nedědila, ustanovuji svého švagra pana Petra Černého, r. č. 620228/6119, bytem Metropolitní 42, Zbiroh, náhradním dědicem v plném rozsahu.

VI.

Prohlašuji, že se jedná o mou poslední vůli.

František Vomáčka,

V Olomouci dne 6. 1. 2014

Příloha 7B

Last Will

I.

I, undersigned František Vomáčka, personal identification number 600826/1220, residing at Jiráskova 11, Olomouc, make after proper deliberation this Will and I give to my brother Jaroslav Vomáčka, personal identification number 591110/3217, residing at Metropolitní 42, Zbiroh, the following:

- Family house, number 902, Slezká 17, Olomouc, built on land no. 13 pertaining to Olomouc cadastral area
- Share in a company IT Solution, s. r. o., registered office in Prague 2, Veselská 83, company ID number: 820 87 91

II.

I, undersigned František Vomáčka, personal identification number 600826/1220, residing at Jiráskova 11, Olomouc, make after proper deliberation this Will and I give to my sister Šárka Svobodová, personal identification number 641224/7014, residing at Brněnská 71, Unhošť, the following:

- Škoda Octavia car, production year 2003, registration plate 1M2 00-22
- Painting Sparrows on the roof (Vrabci na střeše) painted in 1911 by Josef Kalina

III.

I, undersigned František Vomáčka, personal identification number 600826/1220, residing at Jiráskova 11, Olomouc, make after proper deliberation this Will and I give to my son Petr Vomáčka, personal identification number 820529/9839, residing at Stránská 205, Olomouc, the following:

- Family business Truhlářství Vomáčka, s.r.o, registered office in Olomouc, Troubská 839, company ID number: 958 44 05
- Home cinema Bose Video Wave 46“ with accessories

IV.

If my brother Jaroslav Vomáčka is unable or unwilling to be my heir for any reason, I nominate my niece, Anežka Bahenská, personal identification number 701022/5420, residing at Metropolitní 42, Zbiroh, as the substitute heir.

V.

If my sister Šárka Svobodová is unable or unwilling to be my heir for any reason, I nominate my brother-in-law Petr Černý, personal identification number 620228/6119, residing at Metropolitní 42, Zbiroh, as the substitute heir.

I declare this to be my last will.

František Vomáčka,

On this day of 6 January 2014 in Olomouc.

Příloha 8A

Závěť podle nového OZ

Čl. I.

Já, níže podepsaný....., r. č. ...., bytem ..... pořizuji pro případ své smrti v přítomnosti svědků ..... , r. č. ...., bytem ..... , a ..... r. č. ...., bytem ..... , po zralé úvaze tuto závěť o níže uvedeném majetku následovně.

Čl. II.

Já, níže podepsaný....., r. č. ...., bytem ..... pořizuji pro případ své smrti po zralé úvaze tuto závěť a odkazuji veškerý svůj majetek své dceři, r. č. .... , bytem .....

Čl. III.

V případě, že by má dcera....., r. č. .... , bytem ..... z jakéhokoli důvodu nedědila, ustanovuji náhradními dědici veškerého svého majetku rovným dílem:

* svoji manželku ..... , r. č. .... , bytem .....

* svou sestru ..... , r. č. .... , bytem .....

Čl. IV.

Výslovně prohlašuji, že tato listina obsahuje moji poslední vůli.

V ..... dne .....

Podpis: .....

(vlastnoruční podpis)

Čl. V.

Potvrzujeme svým podpisem, že .....(jméno zůstavitele) před námi současně přítomnými svědky výše uvedenou závěť dnes vlastní rukou podepsal a výslovně projevil, že listina obsahuje jeho poslední vůli.

V..... dne .....

.....

1. svědek

.....

2. svědek

Příloha 8B

Last Will
(in accordance with the new Civil Code)

I

I, undersigned ....., personal identification number ....., residing at ....., make, after proper deliberation and in the presence of witnesses , personal identification number ....., residing at ..... and ....., personal identification number ....., residing at ....., this Last Will about the below stated property as follows.

II

I, undersigned ....., personal identification number ....., residing at ....., make after proper deliberation this Last Will and I give all of my property to my daughter ....., personal identification number ....., residing at .....

III

If my daughter ....., personal identification number ....., residing at ..... is for any reason unable or unwilling to be my heir, all of my property shall be distributed per share to my substitute heirs that I nominate to be:

My wife ....., personal number ....., residing at .....

My sister ....., personal number ....., residing at .....

IV

I expressly declare that this is my last will.

Signed on the day of ..... in .....

Signature: .....

V

By our signature we acknowledge that ..... (Testator's name) signed the foregoing instrument with his/her own hand in our presence, all of us being present at the same time, and expressly declared this document to be his/her last will.

Signed on the day of ..... in.....

.....
witness 1

.....
witness 2

SUMMARY

This Bachelor thesis aims to provide a contrastive analysis of Last Wills in the Czech and English language. The main objective of this analysis is to identify possible translation difficulties, which may arise during the translation of wills, and offer suitable solutions. Since Last Wills are legal documents, these difficulties are not caused only by the different language systems, but also by the difference of legal systems.

Thus, the first chapter of the theoretical part of the thesis deals with the comparison of two legal systems—common-law system and the continental system of law—the second of which being applied in the Czech Republic. The main difference between these two systems lies mainly in the sources of law. The ‘common-law’ system is usually based on the judge-made law, the continental system of law is, on the other hand, based on codification. Further differences between the English and American law are mentioned in this chapter as well as the comparison of the inheritance law itself.

The next chapter presents the Last Will as a document which, in compliance with Czech, English or American law, must fulfil specific requirements. These requirements may vary according to the type of the will. The basic formal requirements for a will to be valid include written form, testator’s full age and testator’s signature in the presence of witness/es. The chapter also describes and compares the structure of a will in Czech and English.

Since the legal language is the most noticeable feature of legal documents, it is characterized in the third chapter. The chapter concerns individual levels of language with specific features which are presented by the examples from the wills studied. The leading lexical features of legal language are archaic adverbs and prepositional phrases, terms of Latin and French origin, phrases containing two or more synonyms and performative verbs. The main syntactic features include complex nominal structures, a lot of non-finite forms with the infinitive being the most common one, conditional clauses and the use of passive voice.

Legal language tends to be precise and that is why there is, from the textual point of view, so much repetitiveness of lexical items and very little usage of reference by personal pronouns. The last level of language discussed in this chapter is the

pragmatic level which is reflected in the legal language of wills by high occurrence of modal verbs *shall* and *may*.

The fourth chapter deals with terminology and phraseology and lists the most important terms and phrases that can be found in wills. This last chapter is the key chapter which offers the translation solutions to many problematic terms and phrases. Most of these translation problems arise from the difference in legal systems and so the translation solutions were based mainly on comparing the definitions mentioned in the law dictionary BLD and Czech legislation.

The practical part of the thesis includes translation of particular wills from English to Czech and vice versa. The translation was based on the analysis made in the theoretical part which also contributed to the creation of a collocation glossary that focuses on collocations that are typical for wills written in English.

BIBLIOGRAFIE

ALCARAZ VARÓ, Enrique a Brian HUGHES. 2002. *Legal Translation Explained*. Manchester: St. Jerome Publishing.

BÁZLIK, Miroslav a Patrik AMBRUS. 2009. *Legal English and its Grammatical Structure*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s.

BLACK, Henry Campbell, Joseph R NOLAN a Jacqueline M NOLAN-HALEY. 1991. *Black's law dictionary: definitions of the terms and phrases of American and English jurisprudence, ancient and modern*. Abridged 6th ed. /. St. Paul, Minn.: West Pub. Co.

BOGUSZAK, Jiří, Jiří ČAPEK a Aleš GERLOCH. 2004. *Teorie práva*. 2., přeprac. vyd. Praha: ASPI.

CRYSTAL, David a Darek DAVY. 1969. *Investigating English Style*. Harlow: Longman Inc.

ELIÁŠ, Karel. 2014. *Občanské právo pro každého: pohledem (nejen) tvůrců nového občanského zákoníku*. 2., dopl. a aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer.

HUNGR, Pavel. 2008. *Srovnávací právo: právní kultury*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing.

CHROMÁ, Marta. 1995. *Anglicko-český právní slovník*. 1. vyd. Praha: Leda.

CHROMÁ, Marta. 2014. *Právní překlad v teorii a praxi: nový občanský zákoník*. Vyd. 1. Praha: Karolinum.

KNAPP, Viktor. 1996. *Velké právní systémy: úvod do srovnávací právní vědy*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck.

KNITTLOVÁ, Dagmar a kolektiv. 2010. *Překlad a překládání*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta.

KUBŮ, Lubomír, Pavel HUNGR a Petr OSINA. 2007. *Teorie práva*. Praha: Linde.

MADAR, Zdeněk. 1999. *Slovník českého práva*. 2. rozš. a postatně přeprac. vyd. podle stavu k 1.1.1999. Praha: Linde.

MARTIN, E (ed.). *A Dictionary of law*. 1997. 4th ed. Oxford: Oxford University Press.

MATULEWSKA, Aleksandra, Magdalena Wasielewska. 2003. Latin Maxims and Expressions in English, Estonian and Polish Legal Language in the Aspect of Translation. *Investigationes Linguisticae*, Poznań, December, vol. 10.

Dostupné

z

<<http://www.inveling.amu.edu.pl/pdf/amatulewskamwasielewskainve10.pdf>>.

QUIRK, Randolph. 1985. *A comprehensive grammar of the English language*. London: Longman.

SNEDDON, Karen J. 2011. Speaking for the Dead: Voice in Last Wills and Testaments. *St. John's Law Review*, vol. 85, s. 683–754.

SNYDER Eulan I. 1949. Last Will and Testament. *JAG Journal: Office of the Judge Advocate General of the Navy*, Washington D.C.; January 1949, 1 Issue, s. 14–15.

SPENCELEY, Robert. 2000. *Probate planning through will substitutes*. North York, Ont: CCH Canadian Ltd.

STANOJEVIĆ, Maja. 2011. Legal English – Changing Perspective. *Facta Universitatis: Linguistics and Literature*, Serbia, 2011, vol. 9, no. 1, s. 65–75.

SVOBODA, Jiří a Ondřej KLIČKA. 2014. *Dědické právo v praxi*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck.

TIERSMA, Peter Meijes a Lawrence SOLAN. 2012. *The Oxford handbook of language and law*. New York: Oxford University Press.

TOMÁŠEK, Michal. 2003. *Překlad v právní praxi*. 2. dopl. vyd. Praha: Linde.

Zákony

Administration of Estates Act 1925

Code of Laws of the United States of America.

Wills Act 1837.

Zákon č. 357/1992 Sb. ze dne 5. května 1992 o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí – zrušeno k 1. 1. 2014

Zákon č. 586/1992 Sb. ze dne 20. listopadu 1992 o daních z příjmů.

Zákon č. 40/2009 Sb. ze dne 8. ledna 2009 trestní zákoník.

Zákon č. 91/2012 Sb. ze dne 25. ledna 2012 o mezinárodním právu soukromém.

Zákon č. 89/2012 Sb. ze dne 3. února 2012 občanský zákoník.

Internetové zdroje

ACOSTA, Luis. 2015. United States: Inheritance Laws in the 19th and 20th Centuries. *Library of Congress* [online]. Dostupné z <<https://www.loc.gov/law/help/inheritance-laws/unitedstates.php#Introduction> >.

AGE UK. c2016. Factsheet 7. *Age UK* [online]. September 2014. Dostupné z <http://www.ageuk.org.uk/Documents/EN-GB/Factsheets/FS7_Making_a_will_fcs.pdf?dtrk=true>.

AMERICAN BAR ASSOCIATION. c2016. Writing Your Will. *American Bar Association* [online]. Dostupné z <http://www.americanbar.org/groups/public_education/resources/law_issues_for_consumers/will_validate.html>.

CFA INSTITUTE. c2016. Estate Planning Appendices. *CFA Institute* [online]. Dostupné z <https://www.cfainstitute.org/programs/cfaprogram/courseofstudy/Documents/estate_planning_appendices.pdf>.

FARLEX, Inc. c2003–2016. Trustor. *The Free Dictionary* [online]. Dostupné z <<http://legal-dictionary.thefreedictionary.com/trustor>>.

GOVERNMENT DIGITAL SERVICE. Making a Will. *GOV.UK* [online]. September 2015. Dostupné z <<https://www.gov.uk/make-will/make-sure-your-will-is-legal>>.

HG WEBSITES. c1995–2016. Types of Wills and Testaments. *HG.org Legal Resources* [online]. Dostupné z <<https://www.hg.org/will-and-testament.html>>.

LEGAL INFORMATION INSTITUTE. Testamentary Disposition. *Legal Information Institute* [online]. Dostupné z <https://www.law.cornell.edu/wex/testamentary_disposition>.

NOTÁŘSKÁ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY. Pořízení pro případ smrti. *Notářská komora České republiky* [online]. Dostupné z <<http://www.nkcr.cz/index.php?page=zavetivydedeni>>.

NOTÁŘSKÁ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY. Pozůstalost. *Notářská komora České republiky* [online]. Dostupné z <<http://www.nkcr.cz/index.php?page=dedictvi>>.

US LEGAL, Inc. c2004–2016. Testamentary Disposition & Legal Definition. *USLegal* [online]. Dostupné z <<http://definitions.uslegal.com/t/testamentary-disposition/>>.

ÚSTAV PRO JAZYK ČESKÝ AKADÉMIE VĚD ČR. c2008–2016. Psaní velkých písmen – obecné poučení. *Internetová jazyková příručka* [online]. Dostupné z <<http://prirucka.ujc.cas.cz/?id=180>>.